

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2021-2022

Nr. 3

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 15 oktober 2021

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	4
MEDEDELING	4
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., ART. 59)	4
- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de onderwijsbesparing van de Vlaamse Regering <i>Sprekers: Bianca Debaets – Gilles Verstraeten – Khadija Zamouri – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid</i>	
- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het proefproject die de relatie tussen jongeren en politie moet verbeteren <i>Sprekers: Mathias Vanden Borre – Khadija Zamouri – Pepijn Kennis – Pascal Smet, collegelid</i>	

- van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het tekort aan Nederlandstalige huisartsen in Brussel

Sprekers: Cieltje Van Achter – Bianca Debaets – Juan Benjumea Moreno – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het personeel van de kinderdagverblijven

Sprekers: Els Rochette – Cieltje Van Achter – Khadija Zamouri – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

VRAAG (R.v.O., ART. 58)23

- van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de uitrol van het geïntegreerd breed onthaal (GBO) door de VGC

Sprekers: Cieltje Van Achter – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Hilde Sabbe aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de lokale dienstencentra

Sprekers: Hilde Sabbe – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c)29

- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de invoering van de Koalatoets

- van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de taalscreening in het kleuteronderwijs in Brussel

Sprekers: Bianca Debaets – Khadija Zamouri – Sven Gatz, collegelid

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)33

- van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de mogelijke aanpassing van de schoolvakanties

Sprekers: Arnaud Verstraete – Sven Gatz, collegelid

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c)

- van de heer Jan Busselen aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot de aangekondigde besparing van de middelen voor D'broej en de Brusselse jeugdhuizen

-van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de aangekondigde besparingen voor de Brusselse jeugdhuizen

Sprekers: Jan Busselen – Mathias Vanden Borre – Els Rochette – Khadija Zamouri – Lotte Stoops –Pascal Smet, collegelid

BIJLAGEN

TREFWOORDENREGISTER

3de vergadering

Vergadering van vrijdag 15 oktober 2021

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.32 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Soetkin Hoessen en de heer Dominiek Lootens-Stael zijn verontschuldigd.

MEDEDELING

Bij brief deelt de voorzitter van het Vlaams Parlement mee dat het Vlaams Parlement zich ter vergadering van 27 september 2021 heeft geconstitueerd.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 59)

Onderwijsbesparing van de Vlaamse Regering

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Begin deze week legde de Vlaamse minister-president naar jaarlijkse gewoonte zijn Septemberverklaring af in het Vlaams Parlement. Zoals gebruikelijk lichtte hij daarin de Vlaamse begroting en ambities voor het komende jaar toe. Naast de ambitie om voor het beste onderwijs te gaan werd bekend dat er 100 miljoen euro zou worden bespaard op onderwijs. Ik koppel dit aan de nieuwe CAO en de vele uitdagingen waar het onderwijs voor staat.

Later deze week berichtte *Bruzz* over het feit dat het Vlaams Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs 250.000 euro vrijmaakt voor de renovatie van 5 Brusselse scholen. Het was een week met slecht en goed nieuws.

Vandaar leg ik het collegelid enkele vragen voor. Heeft het collegelid zicht op de impact van de aangekondigde besparing voor Brussel? Hoeveel Brusselse scholen zullen minder subsidies krijgen of zullen geplande projecten niet kunnen laten doorgaan?

Wordt het collegelid betrokken bij onderhandelingen over waarop zal worden bespaard? Welke positie neemt hij in? Welke opties liggen er op tafel, of wordt binnen het College de impact op Brussel nog bekeken?

Beschikt het collegelid reeds over feedback van de Brusselse onderwijspartners? Ik neem aan dat dit ook voor hen verrassend nieuws was. Welke positie nemen zij daarbij in?

In hoeverre ziet het collegelid mogelijkheden om de besparingen uit Vlaanderen op te vangen met VGC-middelen? Waarschijnlijk kan dit niet volledig worden opgevangen, maar hopelijk kan de VGC extra inspanningen doen om de minderinkomsten zoveel mogelijk te dekken. Werd dit al met de andere collegeleden besproken?

Worden de bijkomende fondsen voor infrastructuurwerken meegenomen in de begrotingsoefening in Brussel? Komen deze met andere woorden bovenop de gevraagde budgettaire inspanning?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Twee weken geleden hebben we het ook over de besparingen in het onderwijs gehad. De discussie werd toen op een bepaald moment nogal hevig. Er werd geroepen dat iedereen ging betalen en dat men kopje onder zou gaan. Het gaat over 100 miljoen euro, 10 % van de totale inspanningen van de Vlaamse Regering om de begroting op orde te krijgen, op een totaalbudget van 3 miljard euro. Dat is dan weer 30 % van de totale Vlaamse begroting. Het is evident dat men onder meer naar onderwijs kijkt als er een besparing wordt gedaan om de begroting op orde te krijgen om marge te creëren voor toekomstige investeringen. Ik denk dat deze besparing een typisch voorbeeld is dat aantoont dat besparen niet altijd rampzalig is. Soms kan dit gewoon gebeuren op een moment wanneer het nodig is.

Vlaams minister Ben Weyts heeft intussen toegelicht waarover het gaat. We spreken over 100 miljoen euro op een budget van 3 miljard euro. Men gaat een beetje schrappen in toekomstige uitgaven, dus in middelen die nog niet waren toegewezen. Dit is niet zo bijzonder pijnlijk. Er wordt verder een beetje beknipt op het onderzoeksbudget in het hoger onderwijs. Het Vlaams budget voor onderzoek en ontwikkeling is nog nooit zo hoog geweest als vandaag, dus deze besparing is evenmin rampzalig. Tot slot gaat men proberen zieke leerkrachten weer aan de slag te krijgen. Volgens mij is het een goede zaak dat er aangepaste begeleiding is, waardoor men hen helpt terug aan de slag te gaan.

Het belangrijkste is dat er, volgens de toelichting van Vlaams minister Ben Weyts, niet wordt geraakt aan de onderwijskwaliteit, de leerkrachten of de reguliere werking van het onderwijs. Ik vraag me af waar de ramp zich bevindt. Iedereen heeft geroepen dat 100 miljoen euro besparen op onderwijs rampzalig is, maar ik zie de ramp niet. Ik zie een intelligente oefening die ervoor zorgt dat de Vlaamse begroting terug op orde kan komen. Men is gaan kijken waar er mogelijk middelen op overschot zijn om ervoor te zorgen dat de rekening klopt.

Ik wil het collegelid vragen of er volgens hem iets in die besparing zit dat Brussel raakt? Als ik dit zo hoor, heb ik de indruk dat de VGC hiervan niet meteen veel zal voelen. Misschien kan het collegelid mij daarin echter tegenspreken?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik dank mevrouw Bianca Debaets voor het stellen van deze pertinente vraag. Zelf had ik dezelfde bedenkingen bij deze besparing. In hoeverre zal dit een weerslag hebben op de onderwijsbudgetten? Kunnen wij blijven rekenen op de sommen voor infrastructuur die van het Vlaams Agentschap komen? Worden onze plannen beïnvloed?

Hoe dit kan worden gerijmd met de verplichte test in de toekomst, weet ik niet. Een verplichting zal steeds geld kosten. Ik ben blij dat de heer Gilles Verstraeten meldt dat er werk zal worden gemaakt om zieke leerkrachten terug aan het werk te krijgen. Dit zijn echter toch begeleidingstrajecten door professionele organisaties, die ook geld kosten? Tenzij er een andere manier is om leerkrachten terug aan het werk te krijgen? Al die zaken kosten dus geld. Heeft dat een weerslag op ons Nederlandstalig onderwijs in Brussel?

De heer Jan Busselen (PVDA): Als men sommige tussenkomsten hoort, zou men bijna denken dat we blij moeten zijn dat er maar 100 miljoen euro wordt bespaard. Die middelen worden ingeschreven omdat ze nodig zijn. Er worden al jarenlang vanuit het veld signalen gestuurd dat er te weinig middelen zijn. In Brussel gaat het verschrikkelijk slecht in het onderwijs. Dat zijn niet mijn woorden, maar die van leerkrachten die ik heb gecontacteerd om te horen hoe het gaat.

Het gaat niet goed. Ik hoor dat er elke dag leerkrachten uitvallen in Sint-Pieters-Woluwe. De groepen leerlingen worden groter doordat er leerkrachten wegvallen. Soms moet men lesgeven aan 26 tot 28 leerlingen. In een school in Sint-Pieters-Woluwe zijn 10 van de 36 leerkrachten afwezig. Er is een groot lerarentekort in het ondersteuningsnet van het BuSO. In Koekelberg is er een lerarentekort evenals in het Sint-Niklaasinstituut. Een moeder schrijft me: *“Mijn dochter volgt Latijn-Wiskunde en heeft al 3 weken geen Latijn of wiskunde meer gekregen.”*

De kwaliteit van het onderwijs lijdt duidelijk onder het gebrek aan leerkrachten en middelen om die leerkrachten te ondersteunen. Vakbonden en de heer Lieven Boeve, directeur-generaal van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, wijzen erop dat er nu wordt bespaard op middelen die bedoeld waren om het lerarenberoep aantrekkelijker te maken. Dat is een initiatief om het lerarentekort weg te werken. Het lerarentekort is geen probleem dat zich gaat stellen, het is er reeds. De middelen die er zijn om dat te kort weg te werken of het beroep aantrekkelijker te maken, zouden wegvallen.

Het ACOD wijst erop dat er net investeringen nodig zijn. Mijnheer het collegelid, bent u ook van mening dat de kwaliteit van ons onderwijs gegarandeerd blijft? Dat poneert althans Vlaams minister Ben Weyts. Er is geen kwaliteitsprobleem. Hoe het er nu ook aan toegaat, met tientallen leerkrachten die niet aanwezig zijn, de kwaliteit van ons onderwijs blijft gegarandeerd. In welke mate zullen deze tekorten een invloed uitoefenen op het lerarentekort? Neemt u extra maatregelen om het lerarentekort op te vangen?

Collegelid Sven Gatz: Het opmaken van de Vlaamse begroting is een zaak van de Vlaamse Regering net zoals de opmaak van de Brusselse begroting de Brusselse Hoofdstedelijke Regering toekomt. We zijn niet bij de besparingen betrokken, noch zijn we erover geconsulteerd. Tot gisteren waren we er niet van op de hoogte. Het lijkt erop dat de besparingen geen impact zullen hebben op de kwaliteit van het onderwijs in Brussel. We zullen blijven opvolgen hoe dat in de praktijk uitpakt.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Uw antwoord is wel heel summier. Er zou geen negatieve impact volgen, maar ik hoor van collega's uit het onderwijs dat er onrust is ontstaan. Ik besef, zoals de heer Gilles Verstraeten al aanhaalde, dat in moeilijke begrotingstijden iedereen een inspanning moet leveren. Maar het Brusselse onderwijs staat voor heel wat uitdagingen en we moeten erover waken dat we het hen niet nog moeilijker maken. Maar we

zullen afwachten tot u en de Administratie er een beter zicht op krijgen. Ik hoop dat de besparingen geen negatieve impact op de gepande investeringen en projecten zullen hebben.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Als er niet veel wordt gezegd, kan het antwoord kort zijn. Geen impact op Brussel is geen impact op Brussel. Zoals ik al zei, zou het me verbazen dat de VGC daar iets aan zou doen. Als leerkrachten u erop aanspreken en schrik krijgen, mevrouw Debaets, spreek ze dan tegen. Mijn vraag is of collega's hier ook al eens met hun Vlaamse collega's spreken. Er is inderdaad ongeveer geen impact. Als ik de heer Jan Busselen hoor, gaat het slecht in het onderwijs en is alles een ramp. Hij citeert Sint-Pieters-Woluwe. Wat is er dan aan de hand in Sint-Pieters-Woluwe? Blijkbaar is daar een specifiek probleem. Dat de kwaliteit van ons onderwijs vandaag goed is, zegt niemand. Daarop wordt niet bespaard. Dat heb ik ook in de pers zo gelezen.

De heer Jan Busselen (PVDA): De kwaliteit van het onderwijs blijft gegarandeerd zegt de bevoegde Vlaamse minister op het *vrt*-journaal. Zelf heb ik het gevoel dat er geen overleg is en dat stoort en verrast me. Ik denk aan de tientallen basisscholen in Brussel.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Op de werkingsmiddelen wordt niet bespaard, mijnheer Busselen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ja, maar er is een ernstig probleem en niet alleen in Sint-Pieters-Woluwe. Ik weet niet op welke planeet u leeft, maar ik krijg tientallen berichten dat het niet goed gaat op de Brusselse scholen. Er zijn verschillende signalen uitgestuurd. Ik hoop dat collegelid Sven Gatz naar zijn Vlaamse collega toestapt om extra geld vrij te krijgen, al vrees ik dat dit niet zal lukken. De kans dat we ons vastrijden is voor het komende schooljaar echter groot.

- *Het incident is gesloten.*

Het proefproject die de relatie tussen jongeren en politie moet verbeteren

De heer Matthias Vanden Borre (N-VA): Begin maart werden via de pers de voorlopige resultaten van een steekproef van de VGC-Jeugdraad gepubliceerd. De steekproef moet pijlen naar de gevoelens die de politie bij jongeren opwekt. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat 4 op de 5 Brusselse jongeren zich niet veilig voelt bij een contact met de politie. Onlangs kwamen de resultaten opnieuw aan bod in de pers. Ik heb een eerste bedenking bij de term 'Brusselse jongeren': een catch-all-bepaling. Ik ga ervanuit dat de overgrote meerderheid van de jongeren onze jeugd is. Helaas wordt deze term ook gehanteerd voor jongerenbendes en criminelen met een zekere territoriumdrift, die de politie, maar ook gewone burgers aanvallen. We moeten stoppen met deze terminologische verwarring.

Een tweede punt is dat niet alleen de politie, maar ook de brandweer, ziekenwagens en burgers worden belaagd. Het is een territoriaal agressieprobleem in sommige wijken en buurten. Dat probleem wordt nog steeds te weinig benoemd en aangepakt.

Maar uiteindelijk is de politiek verantwoordelijk voor de politie. Dat is mijn derde bedenking.

Via de pers vernamen we dat u dit proefproject op grond van die cijfers wil opstarten. U hebt er een publiciteitsmoment voor voorzien. Eerst had u gezegd dat politie en jongeren eigenaar van het project moesten zijn, maar u hebt er dan toch nog in alle kranten over gepubliceerd. U moest toegeven dat de bevraging van de Jeugdraad geen wetenschappelijk onderzoek is. Later is dat ook door de VGC-Jeugdraad zelf bevestigd. Dat is verontrustend want het is een zeer gevoelige discussie. Het is heel belangrijk objectieve cijfers te hanteren, zo niet ontstaat er een beeldvorming van tegenstellingen die vandaag helaas verder wordt gecultiveerd. Toch neemt u dit initiatief mee in uw beleid.

Tijdens de bespreking van de begrotingswijziging 1 en A voor het dienstjaar 2021 van de VGC kwam u met meer nieuws over dit project om de relatie tussen jongeren en politie te verbeteren. U kiest ervoor om de Brusselse politiezone Brussel-Zuid erbij te betrekken omdat deze vaak in het nieuws komt met incidenten met jongeren. De projectuitvoering gebeurt door JES vzw. De VGC voorziet in 100.000 euro. Ook de gemeenten Sint-Gillis en Vorst zouden betrokken partij zijn. Afspraken met Brussel Preventie en Veiligheid zouden zijn gemaakt en de lokale analyse zou ook structureel op bovenlokaal niveau worden ingezet. Het zou de bedoeling zijn met lokale actoren en per gemeente acties op te zetten die de relatie en het vertrouwen tussen de politie en jongeren moeten versterken. Het proces zou als volgt moeten verlopen.

Vooreerst in april 2021 worden de visie en het ontwerp opgezet. Deze fase is doorlopen. In oktober en november 2021 volgen de strategie en het actieplan. Tussen december 2021 en april 2022 ontvouwen zich de verschillende acties op het terrein en van april tot juli 2022 wordt een slotevaluatie opgesteld.

Is het niet nodig eerst een degelijk wetenschappelijk en representatief onderzoek te voeren naar de relatie tussen jongeren en politie en helaas ook naar de criminele feiten die in Brussel plaatsvinden, vooraleer allerhande projecten te organiseren en te financieren? Zo heeft de politie van Antwerpen een extern wetenschappelijk onderzoek laten uitvoeren waaruit blijkt dat 8 op de 10 Antwerpse jongeren wel vertrouwen heeft in de politie, ongeacht hun etnische of culturele achtergrond. Welke rol speelt de VGC in het pilootproject? Wie zijn de stakeholders? Welke organisaties zijn betrokken? Wie zetelt in de overlegstructuren? Welke afspraken zijn gemaakt met Brussel Preventie en Veiligheid? In hoeveel middelen, zowel financieel als op het vlak van personeel, voorziet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij de betrokken gemeenten voor dit project? Welke uitgaven heeft JES vzw met de subsidies van de VGC gefinancierd? Is de eerste fase van het project voltooid? Wat zijn uw visie en analyse over het ontwerpplan? Welke onderzoeksmethode werd gehanteerd? Zijn de strategie en het actieplan intussen gefinaliseerd?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Oorspronkelijk wilde ik niet tussenkomen, maar de teneur van de thematiek baart me zorgen. Ik heb een persoonlijke vraag voor de heer Mathias Vanden Borre. Stel dat uw kind iets mispeutert, is het dan nog uw kind of is het dan het kind van een ander? Ik verwijs hiermee naar jongeren die criminele feiten plegen of zich ongepast gedragen en dingen uitspoken die niet horen of mogen en niet door de beugel kunnen. Maar het blijven wel allemaal onze jongeren die onze zorg nodig hebben. We moeten de juiste oplossingen bedenken en daar treed ik u bij. Ik hoop dat u ook naar oplossingen zoekt want het gaat ten slotte om onze kinderen.

Los van die algemene bedenking, blijft het boeiend om er meer over te weten te komen. Onlangs kregen we een les over het nieuwe BBC-systeem. Ik onthoud dit omdat de afkorting naar de bekende UK-zender verwijst. De Gentse professor Christophe Vanhee verwees naar een studie uit New York, die uitwees dat meer blauw, dus meer politieagenten op straat niet noodzakelijkerwijze dalende criminaliteitscijfers opleverde. Vervolgens werden minder agenten, maar meer straathoekwerkers ingezet en werd gefocust op tussenschakels tussen de politie en de jongeren. De criminaliteitscijfers daalden toen wel. Dat is mijn punt. Wordt dit aspect ook meegenomen? Heel wat jongeren kunnen begeleid worden naar bestaande structuren die ervoor zorgen dat ze weer in de maatschappij worden opgenomen. Als 4 op de 5 jongeren zich onveilig voelen rond politie, en mijn 2 zonen zitten daar ook bij, dan moet daar een reden voor zijn. Die jongeren zijn echt niet allemaal criminelen.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik dank de heer Mathias Vanden Borre dat hij dit punt op de agenda heeft geplaatst, want de studie van de VGC-Jeugdraad is bijzonder interessant. Ik heb vroeger zelf in de Jeugdraad gezeten. Het is boeiend dat de Jeugdraad dit soort acties onderneemt en maatschappelijke problemen aankaart, die de strikte bevoegdheid van de VGC inzake jeugd overstijgen, maar die wel reële problemen zijn waar de jongeren in de grootstad mee worden geconfronteerd. Ik wil de Jeugdraad dan ook een hart onder de riem steken.

De enquête is misschien niet wetenschappelijk, maar ze is wel belangrijk, aangezien ze aantoonde dat er wel degelijk een vertrouwensbreuk is. Het is goed dat daar nu ook cijfers over zijn. Uiteraard zou een echte wetenschappelijke studie ook welkom zijn, maar tot die er is, zullen we het met deze enquête moeten doen. Ik begrijp overigens dat collegelid Pascal Smet op deze enquête verdergaat, aangezien het om een bevraging bij duizenden jongeren gaat met een redelijk grote diversiteit in de doelgroep. De enquête is relevant genoeg om ze niet naast ons neer te leggen. Voor zover ik weet waren jongerenbendes bovendien geen specifieke doelgroep die de Jeugdraad ging opzoeken, dus dat heeft niet tot een scheeftrekking van de doelgroep geleid.

Als in Antwerpen het vertrouwen tussen jongeren en politie zoveel beter is, zou het misschien een goed idee zijn dat de Brusselse politiezones eens contact opnemen met de Antwerpse politiezones of dat er een uitwisseling tussen de burgemeesters wordt georganiseerd. Dat kan nog grappig worden. Als de cijfers elders beter zijn, is er duidelijk nog werk aan de winkel in Brussel, niet alleen op het vlak van het politiebeleid, maar ook op het vlak van preventie, zoals mevrouw Khadija Zamouri net opmerkte. Zij verwees naar een studie in New York waaruit blijkt dat preventie belangrijker is dan repressie inzake veiligheid en veiligheidsgevoel. Tal van andere sociologische studies bevestigen dat. Een euro die in sociaal-cultureel werk wordt geïnvesteerd, brengt meestal meer op dan een euro die in de politie wordt geïnvesteerd. Vandaar dat er in de Verenigde Staten de beweging *Defund the Police* is ontstaan.

Waarom is voor de politiezone Zuid en de partner JES vzw gekozen? Werd er een oproep uitgeschreven? Hoe is de selectie precies verlopen?

Hebt u overleg met de Jeugdraad gehad over de organisatie van het project? Werd de Jeugdraad daarbij betrokken? Op welke manier?

Collegelid Pascal Smet: Mijnheer Vanden Borre, ik moest even glimlachen toen ik u hoorde spreken over terminologische verwarring. U bent immers een meester in terminologische

verwarring en vindt die zelfs uit als die er niet is. Het is wat vreemd dat u begint met een veralgemening en nadien zegt dat het maar om een kleine groep gaat.

Het initiatief van de VGC-Jeugdraad was nooit als een wetenschappelijk onderzoek bedoeld, maar als de Jeugdraad 2.000 jongeren bevraagt die een melding doen, dan is er sowieso iets aan de hand. We zouden inderdaad een wetenschappelijk onderzoek kunnen doen om het exacte cijfer te kennen, maar of het nu om 9, 8, 7, 6 of 4 op de 10 jongeren gaat, doet er eigenlijk niet toe. Het cijfer moet 10 op 10 zijn. Elke jongere moet vertrouwen in de politie kunnen hebben.

Bovendien hebben we ons niet alleen op het rapport van de VGC-Jeugdraad gebaseerd. Ondertussen is de Vlaamse Jeugdraad tot dezelfde conclusies gekomen, niet alleen in Brussel, maar ook in andere steden. Voorts heeft het Brussels Parlement een resolutie aangenomen naar aanleiding van de incidenten in deze stad.

Ik weet niet of u dat al eens hebt gedaan, mijnheer Vanden Borre, maar als je gaat praten met gewone jongeren, criminele jongeren of jongeren die op de grens tussen beide zitten, dan merk je dat er effectief een vertrouwensprobleem is. Zelfs de politie erkent dat. Het heeft dus geen zin om het probleem te ontkennen. Als je in de samenleving een probleem vaststelt, of dat nu terecht of onterecht is, dan is er een probleem.

Ik merk bij veel politieagenten dat ze het probleem mee willen oplossen. Dat is positief. Ik stel ook vast dat veel jongeren eigenlijk vertrouwen in de politie willen hebben. Het is verkeerd om alle politieagenten over één kam te scheren. Heel veel politieagenten doen hun werk correct. Er zijn evenwel ook politieagenten die hun werk niet correct doen. Ook de politie erkent dat. Soms gebeurt dat door een misverstand, uit onbegrip, of zelfs uit angst door de werkomgeving. Dan komt het erop aan om dat vertrouwen te herstellen.

Uw tweets waren opnieuw bijzonder negatief, maar dit is iets positiefs. Niet alleen de politiezone Zuid, maar ook de jongeren zelf geven aan dat we absoluut de vertrouwensband moeten herstellen. Zoals u in het interview hebt gemerkt, is het beleid op de achtergrond gebleven. Het draait niet om de VGC of om mij. Het doel is om het vertrouwen tussen de politie en de jongeren in deze stad te herstellen en om het samenleven weer mogelijk te maken. Daarom hebben wij meer dan een jaar geleden beslist om het onderzoek mogelijk te maken en 100.000 euro aan de vzw JES toe te kennen.

We hebben geen oproep uitgeschreven omdat we het jeugdveld in Brussel en de organisaties heel goed kennen. We weten dat JES vzw, die niet alleen actief is in Brussel, maar ook in Antwerpen en Gent, expertise en ervaring heeft, betrouwbaar is, de taal van de politie en van het beleid begrijpt en geloofwaardigheid bij de jongeren heeft. Er is geen andere organisatie in Brussel die dat allemaal kan brengen. Daarom zijn we direct met JES vzw in zee gegaan.

JES vzw kreeg als opdracht om een analyse uit te voeren aan de hand van ondervragingen en gesprekken met alle stakeholders en een visie uit te werken op basis van die analyse. Die fasen zijn ondertussen afgerond.

We hebben bewust gekozen voor stakeholders die iets kunnen oplossen: niet alleen de gemeenten Anderlecht, Sint-Gillis en Vorst, maar ook Brussel Preventie en Veiligheid,

aangezien de gevolgen van dit project in het gewestelijk veiligheidsplan zullen worden opgenomen.

Op basis van die analysevisie zal vanaf midden december een actieplan worden uitgewerkt. De VGC heeft een faciliterende rol gespeeld en het project mogelijk gemaakt. We hebben achter de schermen gewerkt en iedereen bijeengebracht. We hebben ervoor gezorgd dat de lokale politici in de 3 gemeenten hun schouders onder dit project hebben gezet. We hebben voor de politiezone Zuid gekozen, omdat iedereen die Brussel een beetje kent, weet dat de vertrouwensbreuk momenteel het grootst in die zone is.

Er is een strategische stuurgroep opgericht met de burgemeesters en schepenen van de 3 betrokken gemeenten, de VGC-Jeugdraad, JES vzw, de korpschef van de politiezone Zuid, het kabinet van Minister-President Rudi Vervoort, mijn kabinet en Brussel Preventie en Veiligheid. Voorts is er een operationele regiegroep, die is samengesteld uit de politiezone Zuid, de VGC-Jeugdraad, JES vzw, de VGC-Jeugddienst en de lokale preventie- en jeugddiensten. Tot slot is er nog een bovenlokale expertisegroep, waarin academici en sleutelfiguren van op het terrein met relevante expertise zitten. Iedereen heeft een engagementsverklaring over zijn bijdrage aan de samenwerking ondertekend.

Het project loopt van 1 april 2021 tot en met 31 maart 2022. Brussel Preventie en Veiligheid heeft een medewerker aangesteld om aan de vergaderingen van de operationele stuurgroep deel te nemen en de resultaten van het project te integreren in de thematische maatregel 2.3 van het Globale Veiligheids- en Preventieplan.

De begroting die JES vzw indiende, omvat uitgaven voor personeel en bovenlokale acties. Nadien moet worden bekeken of er nog bijkomende middelen nodig zijn.

Ik ben het met mevrouw Khadija Zamouri eens dat elk kind een kind blijft en opnieuw op het rechte pad moet worden gezet als het verkeerd bezig is. Bij sommige kinderen zal dat niet lukken. Dan moet het gerecht zijn werk doen. Het beste is evenwel om te voorkomen dat kinderen op het slechte pad geraken. In een stad als Brussel is de straat helaas een aantrekkelijk alternatief, zoals dat in de meeste grotere steden het geval is. Straathoekwerk is heel efficiënt en kan verhinderen dat jongeren op het slechte pad geraken, maar dat is iets waar we het een andere keer over kunnen hebben. Politie moet politie zijn, maar politie moet ook met de straathoekwerkers samenwerken. Het is belangrijk om de psychologie op het terrein te begrijpen.

Dit is een belangrijk project, want iedereen moet vertrouwen in de politie hebben. De politie moet optreden wanneer dat nodig is en dat optreden moet proportioneel zijn. Het is evenwel niet omdat je het vertrouwen herstelt dat je plots een vrijgeleide aan criminelen geeft zoals sommige ultrarechtse mensen op Twitter beweren. Dat is niet hetzelfde. Dit is een positief project. U zou heel blij moeten zijn, mijnheer Vanden Borre, want de politie en de jongeren hebben elkaar gevonden om het vertrouwen te herstellen. Dat is bijzonder goed nieuws.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dit is inderdaad een bijzonder relevant maatschappelijk debat dat voldoende moet worden genuanceerd. Ik heb het project nooit met de grond gelijk gemaakt, maar heb gewoon 3 belangrijke zaken willen benadrukken.

Er wordt verwezen naar de Brusselse jongeren. De meeste Brusselse jongeren zijn gewoon schoolgaande jongeren tussen 12 en 20 jaar, maar helaas worden in Brussel ook criminele feiten gepleegd gelinkt aan territoriumdrift en jongerenbendes. De term ‘Brusselse jongeren’ mag voor mij niet gebruikt worden om die 2 feiten te dekken. Dat wil niet zeggen dat die mensen automatisch buiten de samenleving staan, mevrouw Khadija Zamouri, maar er zijn andere, structurele oplossingen nodig.

Dat brengt mij bij het tweede punt. De politiek is verantwoordelijk voor de politie. Dat heb ik ook benadrukt tijdens de bespreking van de resolutie in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Alle verantwoordelijkheid werd afgeschoven op de politie, maar dat is niet correct, want de politiek blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het goed functioneren van de politie. Alles wat er vandaag misloopt, is helaas een erfenis van decennialang wanbeleid van de partijen die in de meerderheid zitten. Dat moet ook worden gezegd. Er zijn dringend institutionele hervormingen nodig. Ik had een voorstel ingediend om de jongerenbendes eindelijk in kaart te brengen en een actieplan op te stellen, maar dat werd helaas door de meerderheid verworpen. Dat is jammer, want er is nog veel werk aan de winkel.

Nog een laatste element, ook al zou ik hierop kunnen blijven doorgaan. Het probleem is breder dan de politie alleen. Laten we dat erkennen... Ook met de brandweer en de ziekenwagens is er een probleem. Ook de jongeren zelf, vrouwen, kinderen, ouderen ervaren problemen. Als ik met mensen praat op straat – en dat doe ik voortdurend –, krijg ik helaas vaak te horen dat zij zelf, of een vriend, aangevallen werden. De mensen vertellen dat ze schrik hebben om 's nachts in bepaalde buurten op straat te komen. Dat verhaal moet ook verteld worden, en daar moet iets aan gedaan worden.

De voorzitter: U hebt al extra tijd gekregen. We moeten echt afsluiten. Nog een laatste vraag?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil het debat zeker niet alleen maar negatief *framen*. Maar er moet meer gedaan worden dan vandaag het geval is. Er moet meer structureel hervormd worden.

Ik ben zeker niet 100 % tegen het project, maar er ontbreken toch enkele elementen om het naar een volgend niveau te kunnen tillen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het antwoord van het collegelid was voldoende voor mij. Mijn vraag was vooral om ook op termijn de tussenschakels te versterken, zij het door de straathoekwerkers, zij het op een andere manier. De studie in New York heeft er met cijfers op gewezen dat het beter kan gaan.

We zouden blij moeten zijn dat we in een Gewest leven met heel veel jongeren. We zouden ervoor moeten zorgen dat iedereen zich beter voelt en dat we samen een fantastische toekomst kunnen uitbouwen.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Uiteraard moet er gewerkt worden aan de relatie tussen de politie en de jongeren. Collega Vanden Borre, preventie is veel efficiënter. Daarom is het belangrijk, om te investeren in het jeugdwerk, dat is bottom-up. En investeer ook in de *grassroot*-organisaties in de stad. Ik weet wel dat u dat al voor een stuk doet.

De bevoegdheden zitten soms verspreid en het is moeilijk om bepaalde zaken van de politie over te hevelen, maar als we echt iets willen doen aan ons veiligheidsgevoel en aan de integratie van jongeren, dan zal dat eerder via inclusie dan via repressie gaan, want dat is het laatste middel.

Ik wou nog even terugkomen op de keuze van de partners. Collegelid Pascal Smet zegt dat iedereen die Brussel kent, weet dat in de zone Brussel-Zuid de vertrouwensbreuk het grootst is. Dat lijkt me sterk. Ik meen Brussel redelijk goed te kennen en vraag me af waarop u die bewering baseert. Ik kan me indenken dat er enthousiasme was bij de korpschef, die veel inzet op de relatie met de burger. Maar in de zones Brussel-Hoofdstad/Elsene, Brussel-West of Brussel-Noord zijn er minstens evenveel problemen. Voor zover ik weet, komt Brussel-Zuid niet in het bijzonder naar voren uit de studie van de VGC-Jeugdraad.

Ik kan begrijpen dat u een opportuniteit of kans zag doordat de korpschef graag meeding in het verhaal, maar benoem dat dan ook zo. Beweren dat iedereen die Brussel kent, weet dat de situatie in Brussel-Zuid het ergst is, lijkt me vergezocht.

Collegelid Pascal Smet: Het antwoord van collega Mathias Vanden Borre was genuanceerd, en dat is goed. Criminele jongeren moeten natuurlijk aangepakt worden. De politie moet daar natuurlijk optreden. En de sleutel van het probleem is ook dat het Gerecht snel moet optreden. Dat is het grote probleem in dit geval: het Gerecht talmt veel te lang om snel op te treden met jongeren, waartegen hard zou moeten worden opgetreden.

Er is echter een hele groep jongeren die op de balans zit, en die mogen we als samenleving niet verliezen. Daar moeten we dus ook als samenleving optreden.

In de zone Brussel-Zuid zijn de meeste *issues*, dat is nu eenmaal zo, dat is niet uit de lucht gegrepen. Maar dat wil niet zeggen dat die er elders niet zijn.

Het project moeten we nu in de luwte laten lopen. Ik hoop dat er dan later goede conclusies kunnen worden getrokken en dat het ook opgenomen wordt in het gewestelijk beleidsplan. Op die manier kunnen er structurele oplossingen komen.

Nog 1 ding: het vertrouwen herstellen wordt een werk van vele jaren. Dat kan niet op 1, 2, 3... Als VGC investeren we al in straathoekwerk, vaak als enige overheid, en dat is ook essentieel. Ik geloof ook heel sterk in het aspect preventie, net zoals de wijkagenten die hun '*pappenheimers*' kennen, zo belangrijk zijn om het probleem aan te pakken.

Het debat is genuanceerd geëindigd, dat is goed, we mogen niet iedereen in dezelfde zak steken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Collegelid Pascal Smet verwijst terecht naar justitie, dat is inderdaad vaak de grote afwezige. Maar, nogmaals, het is natuurlijk aan de politiek om in te grijpen.

Collegelid Pascal Smet: Dat is federaal...

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Zo gaat de paraplu natuurlijk meteen open. Je moet natuurlijk kijken wie er al decennialang baas is over justitie.

Ik wil graag nog een aantal andere suggesties doen. Justitie staat natuurlijk met stip op 1. Maar ook de efficiënte van de diverse politiezones moet herbekeken worden. Ik kijk ook naar de rol van de gemeenschapswachten, want die lijken helemaal afwezig in dat verhaal. Er zijn ook de buurtinformatienetwerken. Er is de destructieve kracht van drugs, de verleidelijke rol die zij spelen in de straten en hoe we daar beter mee moeten omgaan. Ook op die elementen moet u inzetten, collegelid Pascal Smet. En samen met u alle partijen die helaas al decennia de lakens uitdelen in Brussel.

- *Het incident is gesloten.*

De voorzitter: Een kleine opmerking; alle debatten zijn belangrijk, maar ik moet als voorzitter de tijd in het oog houden. Ik vraag u om het Reglement van Orde te respecteren. Ik wil zeker niet de indruk geven dat ik u wil onderbreken omdat een onderwerp niet belangrijk zou zijn.

Tekort aan Nederlandstalige huisartsen in Brussel

Mevrouw Cielkje Van Achter (N-VA): Mijn vraag is heel belangrijk, maar ik zal proberen binnen de tijd te blijven.

Brussel telt onvoldoende Nederlandstalige huisartsen. Dat bleek eens te meer uit de cijfers die mijn collega in het Vlaams Parlement, Annabel Tavernier, eerder dit jaar opvroeg: in het volledige Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er slechts 155 huisartsen ingeschreven op de Nederlandse taalrol. In navolging hiervan maakte Vlaanderen een extra subsidie van 200.000 euro vrij voor de Brusselse Huisartsenkring (BHAK).

Die 200.000 euro helpt de BHAK uiteraard om haar leden beter te ondersteunen, maar kan geenszins beschouwd worden als een oplossing voor de capaciteitsnood in de Nederlandstalige zorg. Vandaag werkt zo'n 64 % van de huisartsen van de BHAK met een patiëntenstop. Voor de Vlamingen die nog geen huisarts hebben, is dat natuurlijk dramatisch.

In eerste instantie is het natuurlijk de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) die instaat voor de organisatie van de zorg in Brussel. En daarin bent u samen met uw collega, Alain Maron, bevoegd voor Gezondheid en Bijstand aan personen.

Ik kan alleen maar vaststellen dat er in het kader van de GGC geen aandacht is voor de specifieke nood aan Nederlandstalige huisartsen. Zo publiceerde de GGC in 2018 een studie omtrent de verwachte evolutie van het aantal huisartsen in Brussel. Die studie toonde aan dat er een 500-tal extra huisartsen nodig is tegen 2027. Die studie hield echter geen rekening met taal. Er werd geen onderscheid gemaakt tussen Franstalige en Nederlandstalige huisartsen. Ook de BHAK wees in het verleden al meermaals op die tekortkoming en vraagt daarom een nieuwe studie, die ook de talenkennis in kaart moet brengen.

Wat mij betreft, zou de VGC hier ook meer een voortrekkersrol op zich moeten nemen. Hoe groot is het tekort aan huisartsen die het Nederlands onvoldoende machtig zijn? Waar zitten die tekorten exact? Zijn er bepaalde gemeenten met grotere tekorten dan andere? Wat zijn de

oorzaken? Waarom ontstaat dit tekort? Waarom slagen we er niet in om meer Nederlandstalige huisartsen aan te trekken?

Als we die info hebben, dan kan er tenminste gerichter ingegrepen worden. Vandaag is die info er niet en wordt dit probleem onvoldoende *au sérieux* genomen. Maar intussen zien veel Vlaamse Brusselaars zichzelf wel geconfronteerd worden met de aartsmoeilijke opdracht om een huisarts te vinden. We kennen allemaal de berichten op de sociale media. En als we iets geleerd hebben uit de coronacrisis, is hoe belangrijk het is om een huisarts te hebben.

Wat doet u vandaag om het tekort aan Nederlandstalige huisartsen in Brussel te verhelpen? Zal u verdere acties ondernemen om de Nederlandstalige huisartsen in Brussel beter te ondersteunen? Wat zal u doen om meer Nederlandstalige huisartsen naar Brussel te krijgen?

De BHAK opperde in de media dat er een studie moet komen die de bestaande noden inzake Nederlandstalige huisartsen in kaart brengt. Wat onderneemt u concreet om de opmaak van een dergelijke studie te faciliteren?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Deze kwestie baart ons inderdaad al enkele jaren zorgen. Het is geen nieuw fenomeen, maar het probleem wordt wel zichtbaarder. Het huisartsenkorps bestaat uit schitterende mensen. Velen liggen aan de basis van mooie projecten in Brussel, zoals Louis Ferrant, maar ze worden ook een dagje ouder. Sommige artsen stoppen en de instroom is onvoldoende.

Wat ik uit de vorige bestuursperiode onthouden heb uit mijn gesprekken, onder meer met het Huis voor Gezondheid, is het gebrek aan stageplaatsen. Misschien heeft de collegevoorzitter er zicht op of dat intussen beter geworden is. Dat gebrek aan stageplaatsen voor huisartsen in opleiding (haio) is een oud zeer. Het is belangrijk om voldoende huisartsen te overtuigen om een haio een stageplaats aan te bieden.

Ten tweede, is er ook het imagoprobleem van Brussel. Dat is zo bij het tekort aan leerkrachten, maar ook bij huisartsen. Dat is een algemeen probleem, waarin de ouders vaak een remmende factor zijn. Sommige vragen aan hun kinderen of ze toch zeker niet in Brussel gaan studeren, omdat men Brussel vaak linkt aan onveiligheid. Zulke fenomenen spelen ook mee.

Ten derde, is er de dure studentenhuisvesting. Studenten betalen hier meer dan in Vlaanderen. Daarom verwijst ik ook naar de stageplaatsen, want daar begint het. We zouden er moeten voor zorgen dat er hier meer studenten geneeskunde studeren, hier stage lopen en zich hier ook vestigen.

Er is ook de Franstalige omgeving. De kennis van het Frans gaat er bij veel Nederlandstalige studenten en haio's op achteruit.

Collega's, we moeten de troeven van Brussel voldoende in de verf zetten. Ook de meertalige en multiculturele context kan een troef zijn. In Brussel zijn pathologieën te vinden die in Vlaanderen bijna niet meer voorkomen. Dat is voor een jonge huisarts ook belangrijk. Denkt de collegevoorzitter daar verder over na? Komt de studie er die de BHAK vraagt? Komen er voldoende vernieuwende projecten? De BHAK en het Huis voor Gezondheid zijn zeer sterk in

het uitdokteren van creatieve projecten om zowel studenten, stagiairs als huisartsen naar Brussel te lokken. Wat is daarin de laatste stand van zaken?

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Mevrouw Cieltje Van Achter vroeg wie verantwoordelijk is. Ik wil eraan herinneren dat huisartsenkringen sinds 2015 erkend worden door de Vlaamse overheid. Ook de BHAK valt onder de bevoegdheid van Vlaanderen en werd sinds 2015 erkend door een besluit van de Vlaamse Regering. Het is logisch dat Vlaanderen daar dan ook voldoende subsidies en omkadering aan geeft.

Vanuit de GGC bestaat er al enkele jaren een aanzienlijke subsidielijn voor de BHAK en het Huis van het Nederlands om het Nederlandse taalniveau te versterken. Dat gaat naar de voorbereiding op de taaltesten en de organisatie van de Brusselse wachtdiensten. Daar zijn nog heel wat werkpunten, maar ik wil toch tegenspreken dat de GGC totaal geen aandacht zou hebben voor deze problematiek. In de begroting van de GGC staat een subsidielijn van 260.000 euro om de groepspraktijken te ondersteunen en lessen Nederlands te organiseren, zodat zoveel mogelijk Brusselaars in het Nederlands naar de huisarts kunnen gaan.

Huisartsenkringen zijn echter geen bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het BHAK wordt erkend door Vlaanderen, dus het is aan het Vlaamse niveau om voldoende inspanningen te doen. Heeft de collegevoorzitter hierover overlegd met bevoegd Vlaams minister Wouter Beke?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er staan ook vragen op de agenda over het tekort aan Nederlandstalige kinderopvang. Er zijn natuurlijk een aantal verbanden te leggen tussen het tekort aan Nederlandstalige huisartsen en het tekort aan Nederlandstalige kinderopvang. In het algemeen hebben we nood aan zorgkundigen in alle vormen.

Het tekort aan Nederlandstalige huisartsen vormt een specifiek probleem. Vanuit de VGC hechten we veel belang aan de huisarts als het 1ste aanspreekpunt voor wie medische zorg nodig heeft. De afgelopen crisis heeft ons geleerd hoe belangrijk het is dat we een sterke eerstelijnszorg hebben, met vertrouwenspersonen of mensen die dichtbij de burgers staan. Daarvoor moet de drempel laag zijn en moeten de mensen in hun eigen taal terechtkunnen.

Deze zorg om Nederlandstalige zorgkrachten in Brussel is ook een van de speerpunten in het Strategisch Meerjarenplan van de VGC. We willen kijken hoe we scholieren en studenten warm kunnen maken voor een opleiding in de zorg en we ondersteunen zij-instromers en startende zorgprofessionals. We nemen daar verschillende initiatieven in. Er zijn verschillende overheden die hier hun verantwoordelijkheid in kunnen en moeten opnemen. Ik zal stilstaan bij wat de VGC doet, maar er is natuurlijk ook een onderliggend probleem waarmee niet enkel Brussel, maar heel Vlaanderen te kampen heeft.

Het Huis voor Gezondheid is een prioritaire partner voor Vlaanderen en voor de VGC. Samen met de Vlaamse overheid hebben we een beheersovereenkomst afgesloten met het Huis voor Gezondheid, dat de opdracht heeft om in te zetten op een kwaliteitsvol Nederlandskundig zorgaanbod in Brussel. Hiertoe biedt het Huis voor Gezondheid ondersteuning aan Nederlandskundige zorgprofessionals in Brussel.

De VGC verhoogde met deze nieuwe beheersovereenkomst haar engagement met 25 %. Een groot deel van die middelen van de VGC wordt specifiek ingezet voor de deelwerking Zorg

om Talent, dat gericht is op het aantrekken en het behouden van Nederlandskundige zorgprofessionals in de zorg. Het is een en-en-verhaal. We moeten nieuwe mensen aantrekken, maar de mensen die er al zijn, moeten we ook goed ondersteunen.

Het Huis voor Gezondheid zet hierbij in op een zeer divers palet van acties die mekaar versterken. Het werkt hierbij niet enkel met zorgkrachten die al in de praktijk staan, maar ook naar studenten en potentiële zij-instromers toe.

Ik ben misschien iets optimistischer dan sommige vraagstellers over het aantal studenten. Er stromen wel degelijk studenten in. Het is misschien nog niet voldoende, maar de cijfers zijn toch interessant.

Specifiek voor huisartsen werden stage-startavonden georganiseerd om zorgstudenten zoals huisartsen in opleiding te motiveren om in Brussel stage te lopen en er achteraf ook te komen werken.

Via het project *weKONEKT.brussels* krijgen huisartsen in opleiding en artsen-specialisten in opleiding informatie over het werken in Brussel en krijgen ze de kans om positieve ervaringen op te doen als huisarts in Brussel. Als ze Brussel leren kennen, kan Brussel ook een aantrekkingskracht hebben. Het is belangrijk om de troeven van Brussel te blijven uitspelen.

Het Huis voor Gezondheid geeft Brussel-lessen in de opleiding zelf, waarin de Brusselse zorgcontext en het Brusselse zorglandschap op een positieve manier wordt toegelicht.

Verder organiseert het ook netwerkstages. Dat zijn stages die studenten geneeskunde in contact brengen met andere eerstelijnsactoren.

Het Huis voor Gezondheid geeft jaarlijks les over diversiteit in 3de bachelor geneeskunde KU Leuven, waar specifieke uitdagingen en troeven van het werken in een superdiverse context worden toegelicht.

Er worden lessen empathisch Frans aangeboden aan stagiairs geneeskunde en startende artsen.

Naast het Huis voor Gezondheid is ook de BHAK actief rond het aantrekken van huisartsen in Brussel. De BHAK groepeerd Nederlandstalige huisartsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zorgt voor performante en patiëntvriendelijke Nederlandstalige eerstelijnszorg. De BHAK organiseert het onthaal van nieuwe leden en huisartsen in opleiding. De BHAK blijft haar leden aanmoedigen om praktijkopleider te zijn.

Vanuit de VGC wordt ook ingezet op het aantrekken van Nederlandstalige huisartsen via het reglement voor de subsidiëring van infrastructuur. In dit reglement wordt bij de toekenning van subsidies voorrang gegeven aan opstartende multidisciplinaire eerstelijnspraktijken of netwerken. We willen bekijken of we dat reglement in 2022 kunnen hervormen.

Tot slot, is er een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse minister van Welzijn om de zorgberoepen te versterken. De Vlaamse Ik-Ga-Ervoor-campagne zetten we ook mee om in Brussel.

Bovenop al de acties die ik daarnet heb opgesomd, start het Huis vanaf schooljaar 2021-2022

ook met een aantal nieuwe initiatieven.

Het Huis voor Gezondheid is gestart met een de startersservice voor opstartende zorgverleners in Brussel. Er wordt informatie gegeven over onder meer de administratieve procedures en bestaande premies. Ook huisartsen kunnen hierop intekenen.

Samen met de BHAK zal het Huis voor Gezondheid startende zorgkrachten proactief opzoeken om hen ondersteunen. Er wordt ingezet op promotie, het faciliteren van contacten, het bieden van antwoorden en het stimuleren van een positieve keuze voor Brussel. Er wordt een peter of meter gezocht voor iedere starter die interesse heeft.

Er gebeuren heel wat initiatieven. Er is dan ook heel wat werk te doen en we mogen niet stoppen met ook in de komende jaren hier op in te zetten.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): De heer Juan Benjumea Moreno heeft de bevoegdheden toegelicht. Ik was daar natuurlijk ook van op de hoogte, maar kon binnen het tijdsbestek van mijn vraag niet alles vertellen.

Komt er nog een studie om het probleem in kaart te brengen? Ik heb heel wat initiatieven gehoord om startende huisartsen aan te trekken, maar het zou toch ook interessant zijn om te kunnen zien waar precies de hiaten zitten in het zorgaanbod. Men moet zich vestigen waar het interessant is natuurlijk. De BHAK heeft een studie gevraagd. Komt die eraan?

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Het Huis voor Gezondheid levert al vele jaren schitterend werk. Ook nu zijn ze heel creatief en bieden ze netwerkvondens en *tools* aan. We moeten zo vroeg mogelijk in het traject studenten naar Brussel proberen te krijgen. Als ze hier studeren en hier hun stage doen, is er meer kans dat ze hier blijven. Als ze Brussel leren kennen en ze zien hoeveel diverse organisaties en mensen ze hier in contact kunnen komen, dan merk je niet alleen bij huisartsen, maar ook bij leerkrachten dat ze dan wel goesting krijgen om naar Brussel te komen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het klopt dat in de studie van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn uit 2018 over de huisartsen in Brussel geen specifieke aandacht werd besteed aan Nederlandskundige huisartsen en dat is inderdaad erg jammer, zoals het Huis voor Gezondheid en de BHAK hebben aangegeven.

Het Huis voor Gezondheid en de BHAK hebben heel veel expertise over de toestand op het terrein. Het gaat er hier vooral over om die kennis nog verder te onderbouwen. We gaan die vraag stellen aan het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn. We gaan hen zeker vragen dat zij bij een vervolgstudie wel aandacht kunnen besteden aan de talenkennis van de huisartsen. Op dit moment ben ik niet op de hoogte dat er een vervolgstudie gepland is.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Dat is een goed initiatief. Als we het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn daarvan bewustmaken, kan dat alleen maar een interessantere studie opleveren.

- *Het incident is gesloten.*

Personeel van de kinderdagverblijven

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): De voorbije weken was er veel te doen rond het tekort aan leerkrachten voor het Nederlandstalig onderwijs. Daaruit bleek ook hoeveel belang ouders hechten aan voldoende en gemotiveerd personeel om hun kinderen les te geven en te inspireren.

Ook vanuit de kinderopvang in Brussel zijn er begin oktober 2021 signalen bij mij binnengekomen dat het bij sommige crèches moeilijk is om voldoende gekwalificeerde kindbegeleiders te vinden. Jammer genoeg vernamen we gisteren via *Bruzz* dat er ondertussen een crèche haar deuren al heeft moeten sluiten. Terwijl het ontzettend belangrijk is dat het personeel graag en gemotiveerd komt werken en dat er genoeg kinderverzorgers zijn om het hectische crècheleven in goede banen te leiden en om de peuters voldoende aandacht en stimulansen te geven. Daarom is het net zoals in het onderwijs belangrijk dat er voldoende jongeren voor de opleiding kiezen en dat zij-instroom mogelijk wordt gemaakt wanneer tekorten dreigen.

Enkele jaren geleden was er sprake van om het beroep van Nederlandstalige begeleider in de Brusselse kinderopvang als knelpuntberoep te kwalificeren. In de analyse van Actiris over de knelpuntberoepen uit 2020 worden de (potentiële) moeilijkheden goed geduid. Er zijn vandaag rekruteringsmoeilijkheden wegens een kwantitatief gebrek aan kandidaten, zeker Nederlandstalige. Er is een grote *turn-over* en een gebrek aan opleiding. De nood aan kinderopvang stijgt en bovendien zal het aantal plaatsen significant moeten verhogen waardoor het tekort zal toenemen. Het is ook moeilijk om nieuw personeel aan te trekken en/of bestaand personeel te behouden. Daarnaast is het een veeleisend beroep en is de verloning niet altijd aantrekkelijk. Vaak gaat het over door Actiris gesubsidieerde arbeidsovereenkomsten, waarvoor strikte voorwaarden gelden en de invulling dus moeilijker is.

Statistisch gezien is begeleider in de kinderopvang volgens Actiris nog geen knelpuntberoep. Het is echter duidelijk dat de uitdaging ligt in het aantrekken en behouden van Nederlandstalige begeleiders en begeleidsters. Kinderopvang is cruciaal voor ouders die werken, een opleiding volgen of er alleen voor staan voor de zorg. Kinderopvang kan ook belangrijk zijn voor de sociale en talige ontwikkeling van jonge kinderen. Het lijkt dus zeer belangrijk een mogelijks bestaand tekort te bestrijden en nu al te anticiperen op mogelijke tekorten in de toekomst.

Heeft de collegevoorzitter er zicht op of er een tekort is aan kinderbegeleiders of omkaderend personeel in de Nederlandstalige opvang in Brussel? Hoeveel vacatures staan open? In welke wijken of gemeenten situeren zich de tekorten? Hoe verwacht de collegevoorzitter dat deze cijfers zullen evolueren, gelet op de groeiende nood aan plaatsen?

Zou begeleider in de kinderopvang vandaag een knelpuntberoep zijn in Brussel als het gaat over Nederlandstalige kinderopvang? Heeft de collegevoorzitter hierover overleg met de bevoegde minister van Werk? Hoe zit het met de instroom in de opleidingen voor begeleider in de kinderopvang? Zijn er hiervoor – zoals bij onderwijs – extra campagnes gepland? Zijn er ook regelingen getroffen om zij-instroom te vergemakkelijken?

Hoe zit het met de *turn-over* van begeleiders? Hoe lang blijven ze aan de slag? De werkdruk

in de kinderopvang ligt hoog. Worden er maatregelen uitgewerkt om het beroep draaglijker en aantrekkelijker te maken? Worden de gesco-plaatsen in de Nederlandstalige kinderopvang makkelijk ingevuld? Gelden hier extra voorwaarden naast de standaard gesco-voorwaarden of worden opleidings- of inlooptrajecten voorzien?

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Dit zijn allemaal terechte vragen. We lezen vaak berichten over Nederlandstalige kindercrèches die door coronabesmettingen moeten sluiten. Maar er zijn ook veel crèches die kampen met structurele personeelstekorten. Een tijdje geleden heb ik gepolst naar de besprekingen binnen de Brusselse Regering over de toewijzing van de gesubsidieerde contractuelen. Er was al een akkoord over de Franstalige plaatsen, maar niet over de Nederlandstalige plaatsen. De collegevoorzitter was hierover in overleg met Vlaams minister Wouter Beke. Is daar al meer over geweten? Heeft de Brusselse Regering ondertussen de middelen vrijgemaakt om gesco's te kunnen inzetten in de Nederlandstalige crèches?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik sluit me aan bij de vraag van mevrouw Cieltje Van Achter. We hebben het hier inderdaad recent gehad over het aantal kindplaatsen dat werd toegewezen aan Brusselse Nederlandstalige kinderdagverblijven, zeker ook met het oog op onze inspanningen om kinderdagverblijven te integreren in de infrastructuur van Nederlandstalige scholen. Hoe staat het daarmee?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er is inderdaad een personeelstekort in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. De VGC beschikt echter niet over volledige cijfers over het tekort, laat staan over cijfers per wijk of gemeente. Volgens de cijfers van Actiris waren er in de loop van 2019 bijna 1.000 werkaanbiedingen voor het profiel kinderbegeleider, zowel Nederlandstalig als Franstalig. We weten dat kinderbegeleider een knelpuntberoep is in Brussel, zoals het dat ook is in Vlaanderen. Dat zijn ook de signalen die we vanuit de sector ontvangen. Het is een uitdaging om begeleiders, maar ook leidinggevendenden te vinden voor de Nederlandstalige kinderopvang of de buitenschoolse opvang. Dat komt steeds terug in gesprekken met de mensen op het terrein, de werkgevers, de Administratie, de ondersteuners van Opgroeien in Brussel.

Actiris maakt geen opsplitsing tussen Franstalige en Nederlandstalige kinderopvang. Maar het is natuurlijk wel zo dat de kwalificatievoorwaarden omtrent de kennis van het Nederlands in Brussel een drempel vormen voor veel kandidaat kinderbegeleiders om in de Nederlandstalige kinderopvang aan de slag te gaan. Er bestaan daar uiteraard programma's voor, zoals "Nederlands op de werkvloer".

De situatie is nu al voelbaar in de sector en wij vrezen helaas dat het tekort zelfs nog kan toenemen. Ik maak me daar zelf ook zorgen over. Ook de recente maatregelen in het Vlaamse Onderwijs om vanaf september dit jaar extra kinderbegeleiders te voorzien in de kleuterklas, hebben – hoe goed bedoeld ook – een enorme impact. We vrezen dat dit zal zorgen voor de overstap van heel wat kinderbegeleiders naar het kleuteronderwijs, wellicht omwille van de betere arbeidsvoorwaarden zoals betere uren en het statuut. We begrijpen de noden van het onderwijs, maar op het terrein wordt dit hard gevoeld. Dat overstijgt het VGC-niveau, maar het beroep van kinderbegeleider moet opgewaardeerd worden. Hun arbeidsvoorwaarden moeten beter. Er wordt heel veel flexibiliteit verwacht, ze moeten 9 kinderen opvangen, ze moeten pedagogisch werken... Er is een hoog verwachtingspakket en er mag wel eens een maatschappelijk debat komen over wat daar tegenover staat.

Daarom gaat de Administratie op maandag 18 oktober 2021 in overleg met het Vlaams Agentschap Opgroeien om het tekort aan medewerkers in de kinderopvang in Brussel aan te kaarten en om oplossingen te vinden.

Het Huis voor Gezondheid voert momenteel in opdracht van de VGC een nieuw onderzoek uit naar de instroom en uitstroom van kinderbegeleiders. Het Huis voor Gezondheid heeft bij dat onderzoek gesproken met opleidingsinstanties en met kinderopvanginitiatieven. Het rapport zou volgens mijn informatie binnen enkele weken worden opgeleverd. Op basis van die resultaten plannen we uiteraard nieuwe initiatieven.

Het Huis voor Gezondheid voert ook promotiecampagnes. Het beroep van kinderbegeleider is een van de beroepen die in de 'ikgaervoor'-campagne werd opgenomen. We hebben er ook voor gezorgd dat de filmpjes van de 'ikgaervoor'-campagne werden getoond in de vaccinatiecentra op het moment dat de jongeren daar aan de beurt waren, om net die doelgroep aan te spreken.

We beschikken met de VGC over de vacaturedatabank Werken voor Ketjes. We zijn dat platform op dit moment aan het evalueren en we willen samen met de sector ons ondersteuningsaanbod verbeteren. Een van de acties is een nieuwe promotiecampagne voor Brussel. Daarnaast wil ik onze samenwerking met Actiris, VDAB en het Agentschap Opgroeien nieuw leven inblazen. Dat staat dus maandag op de agenda.

We beschikken niet over gegevens over bijvoorbeeld de gemiddelde loopbaanduur van kinderbegeleider in de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. Ook hier krijgen we signalen van de organisatoren van de opvang dat er een groot verloop is in de sector. We moeten de werkomstandigheden van de medewerkers verbeteren en nagaan of de ratio van het aantal kinderen per begeleider kan worden verminderd. Ook de verloning en eventuele vergoedingen voor de kinderbegeleiders moet bekeken worden. De VGC is hier echter niet bij betrokken.

De VGC past elke inspanning die Vlaams minister Wouter Beke doet om het verschil tussen de Trap 2B-subsidie en de Trap 2A-subsidie te verkleinen telkens ook toe op de capaciteitssubsidies van de VGC. Dat is een belangrijke stap. De VGC zet ook hard in op het behoud van goede kinderbegeleiders en op de ondersteuning van de organisatoren van de kinderopvang. Dat is in de eerste plaats de grote verdienste van de medewerkers van de ondersteuningsdienst Opgroeien in Brussel. Zij zorgen voor een warm en kwalitatief aanvangsbeleid en werken rond zaken als werkgeluk. Het is niet alleen belangrijk om goede kinderbegeleiders te vinden, je moet ze ook kunnen houden.

Inzake aanvangsbeleid werd bijvoorbeeld het Groeiboek ontwikkeld, dat kan helpen om te reflecteren over de eigen job en over wat je nog kan bijleren. Het is een mooie tool om je te helpen groeien in de job. Er werd ook een methodiek gelanceerd rond werkgeluk, dat de titel 'Vuurwerkt' heeft. Het is een toolbox om het welbevinden en de betrokkenheid van je team te vergroten. Dat werd ook als *good practice* opgenomen in de allereerste editie van Kindertijd, het nieuwe magazine van het expertisecentrum VBJK. Dat zijn slechts 2 van de verschillende initiatieven die we nemen inzake het welbevinden op de werkplaats.

De VGC kent de gesco's in het kader van capaciteitsuitbreiding toe aan de organisatoren van de kinderopvang, maar de eigenlijke opvolging van die tewerkstelling gebeurt door Actiris. Er

bestaan geen grote conflicten over de toewijzing die moet gebeuren. Er is een convenant nodig tussen de Vlaamse en de Brusselse Regering en de VGC probeert daarbij de brugfiguur te zijn. We proberen ook te wijzen op de noden op het terrein zodat er op een verstandige manier wordt toegewezen.

We krijgen signalen van de sector dat het inderdaad moeilijk is om kandidaten te vinden die aan de voorwaarden voldoen. Dat zijn echte witte raven. We proberen dit te ondersteunen en zijn hierover in overleg met de bevoegde minister van Werk en de Vlaamse overheid.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Dit was een duidelijk en volledig antwoord. Het is fijn om te horen dat wordt gezorgd voor ondersteuning, een goede omkadering door Opgroeien in Brussel en informatiecampagnes. Ik heb niet de indruk dat het probleem aan de inspanningen te wijten is. Waar knelt het schoentje dan wel? De collegevoorzitter gaf zelf al aan dat de betere arbeidsomstandigheden in het kleuteronderwijs ervoor zorgen dat veel kinderverzorgers vertrekken. Het debat moet op Vlaams niveau gevoerd worden. De arbeidsomstandigheden voor kinderverzorgers moeten beter zodat het voor hen een draaglijk blijft om in de sector te blijven. Je zou je afvragen welke superwoman je moet zijn om voor 9 kindjes te kunnen zorgen. Dat is bijna onmogelijk.

Veel nieuwkomers hebben hiervoor de capaciteiten, maar het Nederlands vormt een drempel.

Ik kijk ook uit naar het onderzoek over de instroom en uitstroom dat binnen enkele weken ter beschikking zal zijn. Daar kan de VGC misschien nog meer zaken uit leren en nagaan hoe ze het probleem op korte termijn kan oplossen voor de ouders, de personeelsleden en de kindjes. Ik wens u veel succes met al uw acties.

Mevrouw Cielkje Van Achter (N-VA): Ik hoor dat er nog altijd geen akkoord is tussen de VGC en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over die gesubsidieerde contractuelen. Dat verontrust me toch een beetje. Aan Franstalige kant is dat akkoord er al ongeveer een jaar. Ik vraag me af waarom we blijven achterlopen voor de Nederlandstalige gesubsidieerde contractuelen. Ik hoop dat er heel snel een akkoord kan worden gevonden. Mevrouw Els Rochette stelt voor om naar Vlaanderen te kijken, maar misschien moeten we ook eens kijken naar Brussel. Er is hier een grote werkloosheid. Het komt erop aan om de mensen te activeren. Dat begint natuurlijk met een inburgeringsbeleid, met mensen die hier toekomen het Nederlands en het Frans te leren en hen aan het werk te krijgen. Ik denk dat de sleutel vooral in Brussel ligt. Je kunt niet zeggen dat Brussel enerzijds een grote werkloosheid heeft en anderzijds grote tekorten. Er zijn genoeg mensen die we kunnen aanspreken, maar daarvoor moeten we natuurlijk naar onszelf kijken.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het kwaliteitstraject voor kinderverzorgers – ik weet niet of dat nog altijd de juiste benaming is – moet serieus worden geëvalueerd en daar moeten conclusies uit worden getrokken. De verloning zou van trap B naar trap 1A moeten gaan om die drempelverlaging te krijgen. Daar sta ik zeker achter.

Zoals mevrouw Els Rochette zei, is het inschakelen van nieuwkomers inderdaad een goede mogelijkheid, maar ook oudere mensen, namelijk vijftigplussers, zijn dat. In Sint-Jans-Molenbeek doet 'Moeke Lies' niets anders dan in een kinderdagverblijf meewerken. Ik denk dat er in Brussel meer 'Moeke Lieskes' zijn die dat ook heel graag zouden doen. Het contact tussen iets oudere mensen en jongeren is positief. Dat hoeft geen volledige dag te zijn,

bijvoorbeeld een voor- of namiddag. Net zoals in het onderwijs kun je beginnen denken aan zij-instromers in de kinderopvang, uiteraard gekoppeld aan een kwaliteitstraject. Zoals de collega's hebben gezegd, is het interessant om een dergelijk traject te bekijken om de mensen daartoe te motiveren. Er zijn veel 'Moeke Lieskes'. Dat is echt een rijke bron.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: 'Moeke Lieskes' zijn inderdaad geweldige mensen.

De VGC wil haar regierol opnemen wat betreft de gesubsidieerde contractuelen. We wachten momenteel nog op een antwoord van Opgroeien in Brussel. De Brusselse Regering werkt op dat vlak niet tegen. We hebben aan het Vlaamse Agentschap een voorstel gedaan en we wachten op een antwoord om de dialoog voort te zetten. Zodra er een positieve reactie komt, zullen we daar zeker op terugkomen. De discussie over welke profielen je toelaat, hoe hoog de taaldrempels zijn om in de kinderopvang te werken en vanaf wanneer kun je werken met taalverwerving op de werkvloer zal in Brussel verder moeten worden gevoerd als we willen dat er voldoende personeel voor de ketjes beschikbaar is. Want de verhalen die we gisteren hebben te horen gekregen over crèches die enkele dagen dichtgaan, willen we natuurlijk niet. Het kan niet dat ouders de dag voordien te horen krijgen dat er voor hun kind de volgende dag geen opvang zal zijn. Zoals gezegd wil de VGC heel hard inzetten op de verdere uitbreiding van het aantal plaatsen. Het personeel zal zeker moeten volgen. Dat is een stevige taak. Er is geen wonderoplossing. Het gaat over het herwaarderen van het profiel, ervoor zorgen dat er voldoende mensen instromen, de zorgopleiding aantrekkelijk maken, zij-instromers aanwerven en welzijn op het werk bevorderen. Er is een maatregelenpakket nodig waar iedereen de schouders onder moet zetten.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Het is belangrijk om goede cijfers over Brussel te krijgen zodat we er een zicht op hebben in welke gemeenten er tekorten zijn. Die cijfergegevens zijn cruciaal.

De voorzitter: Mevrouw de collegevoorzitter, u zult daarvoor zorgen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Zoals altijd zullen we op alle schriftelijke vragen over cijfers zo goed en zo kwaad mogelijk proberen te antwoorden.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): De cartografie moet toch bijna klaar zijn?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Als dat het geval is, stel ik voor dat die in de Raad wordt voorgesteld zodat we daarover in de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin een aparte discussie kunnen hebben.

- *Het incident is gesloten.*

VRAGEN (R.v.O., art. 58)

Uitrol van het geïntegreerd breed onthaal (GBO) door de VGC

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Deze zomer keurde de Vlaamse Regering de verdere uitrol van het Geïntegreerd Breed Onthaal (GBO) goed. Dat samenwerkingsverband tussen de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW's), de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn

ocmw's) en de diensten maatschappelijk werk (DMW's) van de ziekenfondsen moet ervoor zorgen dat mensen sneller hun weg vinden naar de juiste hulp. Het moet sociale hulp- en dienstverlening toegankelijker maken en onderbescherming aanpakken. De lokale besturen nemen daarbij de regierol op zich.

In Brussel draagt de VGC als plaatsvervangend lokaal bestuur de verantwoordelijkheid voor de uitbouw van de GBO-samenwerkingsverbanden. Ik heb begrepen dat de VGC daarom 337.500 euro krijgt van de Vlaamse Gemeenschap om tussen 2021 en 2025 samenwerkingsverbanden op te zetten in Jette, Koekelberg en Anderlecht. Sinds ik mijn vraag heb ingediend, heb ik me verder geïnformeerd. Ik heb begrepen dat het vooral de bedoeling is om via het onderwijs te werken en scholen tools aan te reiken om te antwoorden op vragen van mensen over bijvoorbeeld het vinden van een huisarts. Scholen vervullen dus een brugfunctie om mensen uiteindelijk naar de juiste zorg te leiden. Ik hoor graag het standpunt van de collegevoorzitter daarover.

Wat is de stand van zaken in de uitrol van het GBO in Brussel? Wat houdt dat in? Welke stappen heeft de VGC intussen gezet en wat ligt er in het verschiet?

Besteedt de VGC daar verder nog eigen middelen aan of gaat het alleen om de Vlaamse subsidie?

Hoe is de keuze gemaakt om specifiek in te zetten op Jette, Koekelberg en Anderlecht? Waarom komen de andere gemeenten niet aan bod? Gaat het om een proefproject dat verder wordt ontwikkeld? Ik zou graag wat meer informatie krijgen over de ontwikkeling in Brussel. Wat wil de VGC bereiken en hoe kan het project verbreed worden voor alle Brusselaars?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het idee van een Geïntegreerd Breed Onthaal houdt in dat je een stevige structuur opzet. Dat kan de VGC niet alleen doen en daarom werkt ze samen met het CAW Brussel, de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en de OCMW's. Ze betreft daarbij ook het Brussels Platform Armoede en de armoedeverenigingen, het Huis voor Gezondheid en de eerstelijnszone BruZEL, Samenlevingsopbouw Brussel en het Kenniscentrum Welzijn, Wonen, Zorg (WWZ). Het is ook de bedoeling om in samenspraak met de Vlaamse overheid, met de stuurgroep GBO en het Onderwijscentrum Brussel een traject op te zetten over de welzijnsnoden in het Nederlandstalig onderwijs. Dat is heel bewust omdat we weten dat we via het Nederlandstalig onderwijs heel veel kwetsbare gezinnen kunnen bereiken. We kunnen verdoken zorgnoden en hulpvragen van ouders heel snel opsporen. We willen inzetten op outreachend werken.

Vaak overstijgen de hulpvragen de opdracht van de school. Daarom moet je de lokale partners in het geïntegreerd breed onthaal inzetten om een passend antwoord op de hulpvraag te kunnen vinden. Het gaat vaak om complexe hulpvragen die een doorgedreven samenwerking en afstemming tussen verschillende diensten vereisen.

De VGC heeft samen met die partners 3 proefprojecten in 3 gemeenten opgezet met uiteenlopende profielen en heel concrete opportuniteiten. De bedoeling is om goede praktijken te ontwikkelen in 3 verschillende contexten om die in de toekomst verder te kunnen vertalen naar andere gemeenten. Ook in Vlaamse gemeenten, waar de context vaak eenvoudiger is, gebeurt de uitvoering gefaseerd. Je moet durven testen, proberen en leren.

Wat betreft de stand van zaken kreeg de VGC een subsidie voor de uitvoering van het project

Welzijn op school voor de periode van juli 2021 tot 31 december 2025. Het is de bedoeling om de uitvoering in Brussel te faciliteren en de samenwerking op het terrein mogelijk te maken en daaraan een externe projectbegeleider toe te voegen.

Er wordt eerstdaags een vacature gelanceerd voor de aanstelling van een projectcoördinator. Die zal de samenwerkingsverbanden moeten ondersteunen om die op het terrein waar te maken.

De stuurgroep GBO neemt de opstart van het project voor haar rekening. Ze zal de ontwikkeling de volgende jaren verder opvolgen, bijsturen en de nodige lessen trekken.

Op dit moment loopt de voorbereidende fase: welke kansen en mogelijkheden zijn er? Van oktober 2021 tot februari 2022 is het de bedoeling om de lokale partnerschappen in de 3 proefgemeenten vorm te geven, engagementen af te spreken en ieders rol uit te klaren. Het gaat hier niet alleen om overleg, maar ook om concrete samenwerking tussen basiswerkers. De ambitie is ook om de OCMW's daarin te betrekken, wat in Brussel een grote uitdaging is, maar dat is heel belangrijk om het verschil te maken.

De bedoeling is om de uitwisseling, de kennisdeling en de verfijning van de lokale acties mogelijk te maken. Daarvoor is een meerjarenpad uitgestippeld en er komt een regelmatige terugkoppeling naar de stuurgroep.

Het vertrekpunt is de bespreking van effectieve hulpvragen die de school bereiken. Vanuit het aanbod van de partners wordt gezocht naar het juiste antwoord op die vragen. Op die manier willen we het Geïntegreerd Breed Onthaal concreet handen en voeten geven.

De Vlaamse projectsubsidie zal worden ingezet voor de projectmedewerker en samenwerkingsverbanden op het terrein. De VGC biedt nog inhoudelijke en andere ondersteuning, om zo het overzicht over het globale proces te houden. Dat gebeurt door de Administratie.

Vanuit de regierol Lokaal Sociaal Beleid heeft de VGC een externe procesbegeleider aangesteld gedurende 1 jaar. Die moet de bottom-up interactie mee vorm geven.

Waarom is er gekozen voor Jette, Koekelberg en Anderlecht? Kiezen is altijd een beetje verliezen, maar ook een beetje winnen. Je moet durven inzetten op proefprojecten. Die 3 gemeenten zijn in eerste instantie gekozen omdat we ervan overtuigd zijn dat er daar een aantal kansen en opportuniteiten ligt om mee aan de slag te kunnen gaan.

In die gemeenten zullen ook de schepenen bevoegd voor Nederlandstalige aangelegenheden en de OCMW-voorzitters worden aangesproken om het lokale draagvlak en de samenwerking mee vorm te geven.

Ik wil die keuze motiveren. De keuze voor Koekelberg is gelinkt aan de interesse vanuit de gemeente in het GBO-concept. Er werd al een aanzet gegeven tijdens een lokaal ontmoetingsmoment tussen de verschillende welzijns- en gezondheidspartners. Er was ook een expliciet engagement van de OCMW-voorzitter in de stuurgroep Geïntegreerd Breed Onthaal. Dat zijn positieve factoren. Koekelberg is ook betrokken bij het CAW Brussel en de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds en van het OCMW.

In Anderlecht waren er sterke contacten tussen de betrokken actoren: het CAW Brussel, de diensten maatschappelijk werk, het Huis van het Kind en het OCMW. Anderlecht is daarom een interessante proefgemeente omdat het CAW Brussel daar al lokaal verankerd is. Op die manier kun je gemakkelijk aansluiting vinden met de lokale netwerken.

In Jette kunnen we inhaken op het multidisciplinair overleg en het zorgknooppuntenoverleg van de eerstelijnszone BruZEL.

Dat is een goede manier om te kijken hoe de welzijns- en gezondheidspartners kunnen samenwerken en hoe de kernpartners van het *Geïntegreerd Breed Onthaal* (GBO), het OCMW, de thuiszorgpartners, huisartsen, thuisverpleegkundigen, maar ook psychologen of diëtisten, tot en met het UZ Brussel en de medewerkers van Buurtpensioen, allemaal kunnen samenbrengen in dat brede onthaal, dat toch wel een van de specifieke opdrachten van de eerstelijnszorg is. We hopen veel te leren uit die manier van werken, en als alles goed loopt, kunnen we overwegen het systeem breder in te voeren.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ik vind dit een goed project en ben blij dat de VGC erop heeft ingetekend. Vlaanderen riep ertoe op, en het is goed dat dat ook in Brussel gebeurt. Een van mijn vriendinnen bekleedt een vergelijkbare functie in Kortrijk. Zij stapt op scholen toe en is daar ter plekke aanwezig als aanspreekpunt. Op die manier vervult ze een brugfunctie: door vragen te beantwoorden, ontlast ze de scholen voor een deel. Bent u van plan om met bepaalde specifieke scholen te werken, of met alle Nederlandstalige scholen in de betrokken gemeente?

Ik kom hier later op terug met verdere vragen. Voorlopig heb ik al veel informatie gekregen, ik ben nu heel benieuwd naar wat daaruit komt. Via de scholen bereiken wij ouders die voor ons netwerk hebben gekozen en hun kinderen in het Nederlands willen opvoeden. Zij willen alle mogelijke kansen grijpen. Als we hen ook met andere vragen kunnen bijstaan en er bv. voor kunnen zorgen dat kinderen een gevulde brooddoos hebben, dat er naar de dokter kan worden gegaan en dat ook andere problemen worden aangepakt, dan zetten we een flinke stap vooruit.

Als het project op poten staat, kom ik zeker bij u terug. Ik ben alvast heel benieuwd.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik deel de nieuwsgierigheid van mevrouw Cieltje Van Achter.

- *Het incident is gesloten.*

Lokale Dienstencentra

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Het hoeft niet gezegd dat ouderen tot de meest kwetsbaren behoren en ook de grootste slachtoffers van de Covid-19-pandemie waren. Dat komt niet alleen omdat ze fysiek het kwetsbaarst zijn, maar ook omdat ze vaak minder mobiel zijn of minder goed overweg kunnen met de moderne communicatiemiddelen. Daardoor hebben bij hen de lockdowns en de andere opgelegde beperkingen harder doorgewogen.

Gelukkig komt het openbare leven weer een beetje op gang. Toch zijn er nog altijd behoorlijk wat Brusselaars, met name ouderen, die publieke plekken en al te veel sociale contacten mijden, uit voorzorg of angst.

De VGC heeft een uitgebreid aanbod diensten voor ouderen, van vrije tijd tot verzorging. Zeker de lokale dienstencentra spelen daar een cruciale rol in, niet zelden ook met specifieke aandacht voor ouderen die door armoede of gezondheidsproblemen extra kwetsbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan de sociale restaurants, de verzorging en sociale activiteiten.

Ik ben wat bezorgd. Ik had graag geweten in hoeverre de ouderen opnieuw de weg hebben gevonden naar al die voorzieningen, die lang dicht zijn gebleven.

Zijn alle lokale dienstencentra op dit moment weer open en toegankelijk?

Op welke wijze beschermen ze het personeel en de bezoekers tegen de risico's die er nog altijd zijn op een besmetting met het coronavirus? Bieden dienstencentra nog steeds een alternatief aanbod aan, met bijvoorbeeld diensten aan huis?

Vinden de ouderen opnieuw hun weg naar de dienstencentra? Hoe zijn de bezoekerscijfers in vergelijking met voor de crisis? Zijn er nog veel ouderen die niet durven of met wie het contact niet hersteld kan worden?

Zijn er nieuwe vragen en behoeften opgedoken na de crisis?

Volstaat het huidige aanbod van de dienstencentra of is er een tekort? Zijn er wachtlijsten voor bijvoorbeeld sociale restaurants, verzorging of sociale activiteiten?

Voorzitter: de heer Guy Vanhengel

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De voorbije maanden is ondubbelzinnig gebleken hoe belangrijk de lokale dienstencentra zijn. Het zijn warme en open plekken waar iedereen terecht kan, ook wie een zorgvraag heeft. De impact van de coronacrisis en de sluiting van de centra was hard voor de gebruikers. Het leidde tot meer sociale isolatie, eenzaamheid, het wegvallen van een deel van de routine en soms zelfs van hulp. Het is dan ook goed dat de lokale dienstencentra weer opengaan. Dat doen ze in hun eigen tempo.

Ondertussen zijn ze allemaal weer open, behalve De Harmonie in de Noordwijk. Dat centrum kampte met wateroverlast na de overstromingen van afgelopen zomer, waardoor het nieuwe gebouw tijdelijk weer de deuren moest sluiten. Er wordt nu met man en macht gewerkt om De Harmonie weer open te krijgen.

Enkele centra bieden een beperkt aantal activiteiten of wachten met de opstart van bijvoorbeeld het sociaal restaurant om het aanbod en de diensten in de veiligste mogelijke omstandigheden te kunnen organiseren.

Wat de beschermingsmaatregelen betreft die van kracht zijn in de 19 lokale dienstencentra, is het belangrijk om te weten dat de richtlijnen voor de door Vlaanderen erkende zorginstellingen ook in Brussel gelden. De lokale dienstencentra volgen de richtlijnen voor

horeca, onderwijs, sport, cultuur of evenementen naargelang het soort activiteit dat ze organiseren. Het volledige aanbod van de lokale dienstencentra kan voor de Vlaamse overheid opnieuw georganiseerd worden. Er zijn geen beperkingen meer rond het aantal deelnemers en geen afstandsbeperkingen meer. Voor de thuiszorg daarentegen wordt wel bepaald dat personeel en vrijwilligers binnen in het lokaal dienstencentrum steeds een mondmasker dragen. Extra waakzaamheid is geboden, omdat veel gebruikers van de dienstencentra een verhoogde kwetsbaarheid of een directe link met de zorg hebben.

Lokale dienstencentra die verbonden zijn aan een woon-zorgcentrum, volgen zo nodig de richtlijnen van het woon-zorgcentrum in kwestie. Als binnenshuis geen anderhalve meter tussen personen gegarandeerd kan worden, kan het lokaal dienstencentrum bezoekers bijkomend vragen een mondmasker te dragen. Zo kan het centrum zijn activiteiten veilig laten verlopen.

Daarnaast gelden ook een aantal specifieke Brusselse regels. Zo hebben alle dienstencentra de verplichte CO2-meters aangekocht en ventileren ze de binnenruimten geregeld. Om hun bezoekers te beschermen, worden activiteiten zoveel mogelijk buiten georganiseerd of wordt bezoekers gevraagd een mondmasker te dragen bij binnenactiviteiten of in het sociaal restaurant. In het sociaal restaurant is het aantal mensen per tafel nog altijd beperkt, en daarnaast bieden de meeste dienstencentra nog altijd afhaalmaaltijden aan. Ze zijn niet verplicht om vanaf 15 oktober 2021 het Covid Safe Ticket (CST) voor hun werking als lokaal dienstencentrum in te voeren, maar kunnen daar wel vrij voor kiezen. Ook voor de sociale restaurants is het CST niet verplicht. Er zullen variaties op het terrein zijn: de situaties en contexten verschillen onderling sterk.

We merken dat ouderen wel degelijk opnieuw de weg naar de dienstencentra vinden. Toch zijn er nog altijd minder bezoekers dan voor de coronacrisis. Een deel van de gebruikers aarzelt nog om opnieuw deel te nemen aan activiteiten of naar het sociaal restaurant te komen. Er wordt hard gewerkt om het vertrouwen weer op te bouwen. Daarom worden de beschermingsmaatregelen ook consequent toegepast. Zo wordt een veilig kader gecreëerd.

Er wordt sterk ingezet op het herstellen van het contact met de afhakers. Centrumverantwoordelijken helpen gebruikers ook om digitaal wegwijs te raken en betrekken hen zo bij dat deel van de werking. Ook geven de centrumverantwoordelijken aan dat ze zodra de maatregelen het toelaten, opnieuw grotere activiteiten of een ruimer aanbod aan diensten willen organiseren. Nu wordt nog stap voor stap opgebouwd en wordt er bij activiteiten nog sterk individueel gewerkt, maar er is veel *goesting* om verder te gaan en de volgende stappen te zetten. Laten we evenwel niet vergeten dat hier in heel specifieke omstandigheden wordt gewerkt, vaak met vrijwilligers, die bovendien zelf vaak al wat ouder zijn. De voorzichtigheid blijft dus.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Mevrouw de collegevoorzitter, uw antwoord bevat goed en slecht nieuws. Het is droevig om vast te stellen dat de bezoekersaantallen nog altijd niet op het peil van voor de coronacrisis zitten. Dat betekent immers dat er nog altijd oudere en kwetsbare mensen in een isolement zitten. Het goede nieuws is dat de lokale dienstencentra oog hebben voor dat probleem en dat ze actief hun bezoekers proberen terug te

halen. Hopelijk werpen die initiatieven vruchten af en heeft binnenkort iedereen weer de weg gevonden naar de lokale dienstencentra.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het klopt dat dat een zorg is, maar er wordt hard aan gewerkt. Dat bijvoorbeeld De Harmonie nog een extra klap te incasseren kreeg door de overstromingen, weegt zwaar door voor de betrokkenen. Dat valt niet te onderschatten.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c)

Invoering van de Koalatoets

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): De Koalatoets, een taaltest voor kleuters, komt er nu echt aan. Die zal de taalvaardigheid van kleuters vaststellen. Op basis van het behaalde resultaat wordt er vervolgens beslist of de kleuter bijkomende aandacht of een taalbad nodig heeft. Voor het afnemen van de toets kunnen de scholen rekenen op 12 miljoen euro aan extra middelen.

De invoering van de test heeft al wat voeten in de aarde gehad. De scholenkoepels lieten hun onvrede al blijken en als ik het me goed herinner, gaf ook u een aantal maanden geleden aan dat u er nogal terughoudend tegenover staat. Daarom had ik graag geweten hoe de VGC erop wil inspelen.

Wanneer zat u voor het laatst samen met de betrokkenen op het terrein over de invoering van de taaltesten en het taalbad? Welke conclusies kwamen voort uit dat overleg?

Hebt u, gelet op uw eerdere terughoudendheid, bepaalde bezorgdheden kunnen melden aan de Vlaamse minister van Onderwijs? Zijn er nog aanpassingen doorgevoerd na het overleg dat u wellicht hebt gehad? Zijn er specifieke maatregelen ingevoerd die rekening houden met de grootstedelijke context? Ik besef terdege dat taalachterstand zo vroeg mogelijk moet worden aangepakt. Op zich is daar niets mis mee, maar het is wel belangrijk om dat met de nodige aandacht en omzichtigheid te benaderen. Anders dreigt mogelijk stigmatisering.

Tot slot, op welke manier zullen de extra middelen vanuit Vlaanderen worden ingezet om de taaltest af te nemen? Hoe biedt de VGC ondersteuning en begeleiding aan de scholen?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Vorige week lazen we in *Bruzz* dat de Vlaamse minister van Onderwijs heeft beslist om een taaltest te laten afleggen. Op zich is dit een goede zaak. Die test moet duidelijk maken welke leerlingen met een taalachterstand kampen. Zo kan daaraan worden geredieerd, waardoor de overgang naar het lager onderwijs zou verbeteren.

Na de vaststelling moet er ondersteuning komen. De kinderen krijgen een kleurcode toegekend. Groen is goed, oranje geeft aan dat er mogelijk extra ondersteuning nodig is, terwijl kleuters in de rode zone intensieve begeleiding vereisen.

Ik heb daarbij enkele vragen. Is deze test verplicht op alle Nederlandstalige scholen? Wordt er op basis van deze test een nieuwe test afgelegd in het 1ste leerjaar? Een test is een

beginsituatie, waarna via een tweede test kan worden nagegaan of de kinderen al dan niet iets hebben bijgeleerd.

Werd er tot nu toe geen taalttest afgelegd in de derde kleuterklas?

Wie zal kleuters met taalachterstand extra ondersteuning geven? Ik hoor dat er geld voor wordt uitgetrokken, maar de structuren die er zijn voor ondersteuning zijn vaak al overbevroegd. Hoe zal men dit organiseren?

Zijn scholen vrij te kiezen hoe ze de ondersteuning organiseren? Leerkrachten zijn niet altijd opgeleid om Nederlands aan te leren bij anderstaligen. Wat is de rol van de CLB's? Hoe ondersteunt de VGC de scholen hierbij?

Collegelid Sven Gatz: We hebben het al uitgebreid gehad over dit thema, namelijk de taaltoets en haar juiste insteek. Op 18 juni 2021 heb ik aangegeven dat de ondersteuners van het OCB verschillende keren samen hebben gezeten met de ontwikkelaars van het taalscreeningsinstrument (Koala) om te bekijken hoe men dit het best kon aanpakken. Het instrument bestaat niet alleen uit de test, maar stelt ook een handleiding ter beschikking van de school over hoe om te gaan met de resultaten. Onze onderwijsondersteuners zijn nauw betrokken bij het hele proces en houden de vinger aan de pols bij de scholen. Op die manier zijn we meteen op de hoogte van de nieuwste evoluties en vangen we signalen op uit het veld over hoe de taaltesten worden beleefd.

Aangezien de testen pas sinds deze week kunnen worden afgenomen, en dat in veel scholen nog niet is gebeurd, zijn er nog maar weinig reacties. Toch horen we zowel vanuit scholen als vanuit de wetenschappelijke wereld positieve en hoopvolle reacties. Zo geeft professor Kris Van den Branden in een artikel in *Klasse* aan dat het vooral een verhaal is dat kansen biedt.

Het OCB is eveneens van mening dat bij een goed gebruik deze taalscreening kansen biedt aan kinderen. Het is positief dat scholen tijdig, dus bij aanvang van de derde kleuterklas, een goed zicht krijgen op waar hun leerlingen staan inzake de schooltaal Nederlands. Zo kunnen ze extra taalstimulering geven aan de kleuters die het nodig hebben. Het is natuurlijk belangrijk dat scholen aan de slag gaan met de resultaten van deze toetsen en de leerkrachtobservaties. Een taaltoets is in de eerste plaats een hulpmiddel voor de school en de leerkracht, en dit op 4 gebieden. Het is een hulpmiddel om een taalbeleid te ontwikkelen op maat van de school, om een klasbeleid te ontwikkelen dat zowel de taalsterke als taalzwakke leerlingen uitdaagt, om individuele leerlingen of groepjes leerlingen taalgericht te ondersteunen en om ouders te informeren over de evolutie van hun kind en met hen in dialoog te gaan over hoe de taalontwikkeling kan worden gestimuleerd.

Vastgestelde tekorten inzake taalvaardigheid bij jonge kinderen kunnen best in de klas worden aangepakt. Het instrument stuurt hier duidelijk op aan. Het biedt concrete tools, zoals een praktijkgids, en zit ingebed in een bredere beeldvorming van het kind. Het kind wordt niet enkel beschouwd als een potentieel Nederlandssprekende, maar als mens in wording. In deze praktijkgids biedt men taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs. Dit zijn concrete handvaten die wetenschappelijk zijn onderbouwd.

De tweede vraag van mevrouw Bianca Debaets handelde over de Brusselse bezorgdheden. Eerder zaten onze onderwijsondersteuners al herhaaldelijk samen met de ontwikkelaars van

het instrument. Ze kregen de kans om feedback en tips te geven die relevant zijn in relatie tot de Brusselse grootstedelijke en meertalige context.

De VGC heeft geen weet van een geplande evaluatie, maar ik neem aan dat die er zal komen. We doen wel een permanente evaluatie via het OCB, waarop ik later terugkom. Dit is nog altijd 1 van de kernopdrachten van het OCB. Nog voor deze test werd ingevoerd, waren wij daar al 10 tot 20 jaar met bezig. Het OCB staat daarover voortdurend in contact met de scholen en bekijkt hoe dit in een grootstedelijke context voor alle kinderen best kan worden aangewend. Het OCB staat er garant voor dat de testen niet op een stigmatiserende manier worden gebruikt.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel heeft een lange traditie op vlak van taalscreening en taaltoetsing. Toetsen vormen 1 element in de bredere evaluatie van het taalniveau van kleuters. De dagelijkse observaties van de kleuterleidsters zijn even belangrijk. Ook de ontwikkelaars van de Koalatest hielden hier al rekening mee en geven de scholen de instructie om deze testen in een breder kader te plaatsen. In hun instructies vragen zij aan de kleuterleidsters en de scholen om de testresultaten aan te vullen met de gegevens uit hun dagelijkse observaties.

De derde vraag ging over leerlingen die op basis van de taalscreening een taalintegratietraject Nederlands moeten volgen. Zij genereren extra middelen voor scholen onder de vorm van extra zorgpunten. Die middelen moet de school expliciet gebruiken voor leerlingenondersteuning in het kader van de taalintegratietrajecten. De Vlaamse overheid heeft extra middelen uitgetrokken voor het opvolgen van deze taaltesten.

Daarenboven is er ondersteuning van de VGC via de dienstverlening van het OCB. Buiten de stad Gent zijn wij de enige lokale overheid die een dergelijke ondersteuning via een onderwijscentrum biedt. In het lopende schooljaar krijgen 104 basisscholen ondersteuning van het OCB voor de kleuterschool.

Verder zou ik graag de vragen van mevrouw Khadija Zamouri willen beantwoorden. De test is verplicht voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht. Ze is jaarlijks af te nemen tussen 10 oktober en 30 november. Er is een uitzondering voor anderstalige nieuwkomers, waarvoor een apart traject bestaat.

Er is geen verplichte test in het eerste leerjaar. Dat neemt niet weg dat scholen in de loop van de lagere school taalscreening kunnen doen om hun taalbeleid en leerlingenondersteuning gericht vorm te geven. Voorbeelden hiervan zijn het Screeningsinstrument Aanvang Lager Onderwijs Taalvaardigheid (Salto) in het eerste leerjaar en het gebruik van het Volgstelsel Lager Onderwijs Taalvaardigheid (VLOT) voor leerlingen van het tweede tot het zesde leerjaar. Met die testen hebben we al veel goede ervaringen.

Mevrouw Khadija Zamouri vroeg zich af of er tot nu geen test werd afgelegd in de derde kleuterklas. Er zijn kleuterklassen waarin reeds genormeerde taalvaardigheidstoetsen werden afgenomen, zoals het Kleuterobservatie Instrument Taalvaardigheid (KIT) in de tweede kleuterklas of de Taalvaardigheidstoets Aanvang Laatste Kleuterklas (TALK) in de derde kleuterklas. Die testen werden in het Nederlandstalig onderwijs een standaard. Toetsen zijn belangrijk, maar de bredere evaluatie is minstens even belangrijk.

Voor wat betreft de extra ondersteuning heb ik al aangegeven dat de extra zorguren in het Vlaamse pakket zitten. Complementair daaraan hebben wij de ondersteuning vanuit het OCB.

De CLB's zijn niet betrokken bij deze test. Het OCB speelt een centrale rol, samen met de pedagogische begeleidingsdiensten van de verschillende netten.

Vroeger waren er verschillende gepolariseerde debatten over het afnemen van een taaltest en het verplichten van een taalbadjaar. Nu is het debat genuanceerder geworden. In feite volgt de Vlaamse oplossing de Brusselse expertise. Wij doen dit al lang en wij doen dit op een goede manier zonder stigmatisering. Er komt aangepaste taalbegeleiding, zoveel mogelijk op maat van het kind. Zoals de test nu wordt uitgewerkt heeft ze volgens mij een groot potentieel. Dit kan ook nuttig zijn in Vlaanderen. We hebben goede ervaringen met de verschillende testmomenten in Brussel.

Ik maak de kanttekening dat de bredere achtergrond van het kind belangrijk blijft. De leerkrachten en de kleuterleidsters moeten goed zicht hebben op wie het kind is, wie de ouders zijn en wat de sociale achtergrond is. Die sociale achtergrond kan een even belangrijke factor zijn in de taalontwikkeling als de taalvaardigheid van het kind. De taalvaardigheid van het kind moeten we positief benaderen. Mogelijk is een kind zeer taalvaardig in een andere thuis- of moedertaal. Als dat zo is, kunnen er gemakkelijker bruggen worden gelegd naar het Nederlands. We testen het Nederlands, want dat is de schooltaal. De bredere achtergrond, het zoeken naar drempels die kunnen worden overwonnen en de taligheid van het kind in de moedertaal zijn ook belangrijke elementen. Zij kunnen kinderen sterker maken in de ontwikkeling naar de doeltaal, het Nederlands.

Ik ben benieuwd hoe de testen zullen worden afgenomen, zowel in het Vlaams als het Nederlandstalig Brussels onderwijs, en hoe we dit kunnen evalueren. Volgens mij zijn we goed begonnen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V): Ik heb daarover geen verdere vragen. Het antwoord was zeer duidelijk. De laatste zin was zeer relevant. Vlaanderen heeft voldoende rekening gehouden met de Brusselse specificiteit. Als 2 partijen met elkaar praten, komt men altijd wel tot een oplossing.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben gerustgesteld dat het OCB dit intensief opvolgt en mee in het traject zat. Dat is toch onze grot van Ali Baba. Onze professionaliteit inzake onderwijs en het opvolgen van de meest recente evaluatie-instrumenten bevindt zich daar. Zoals het collegelid aangaf, is het een goed verhaal. De opmerking over het rekening houden met de thuistaal van kinderen is erg belangrijk. De Brusselse kinderen kennen vaak 2 of 3 talen vooraleer ze Nederlands leren. Dat zegt veel over het potentieel dat die kinderen hebben.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O. 60)

De mogelijke aanpassing van de schoolvakanties

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik had eerder aangekondigd dat ik de problematiek van de verschillende schoolvakanties binnen de 2 Gemeenschappen in Brussel zou opvolgen. Nu kom ik op dit onderwerp terug. Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts heeft aangegeven bereid te zijn het debat aan te gaan. Dit is op zich al een positieve evolutie. Hij heeft bijvoorbeeld aangekondigd advies te zullen vragen aan het onderwijsveld, de sociale partners en ouders van schoolgaande kinderen. Helaas bleek dat het advies van de onderwijsraad pas in juni wordt verwacht. Met die timing lijkt het me onmogelijk op tijd een beslissing te kunnen nemen die voldoende door alle betrokkenen, scholen, leraren en ouders die graag willen weten wat het volgende schooljaar brengt, wordt voorbereid. Als we op de volgende zomer moeten wachten, is het bijna uitgesloten dat de Franse en de Vlaamse Gemeenschap hetzelfde regime op hetzelfde moment kunnen invoeren. Dat dreigt ervoor te zorgen dat ouders met kinderen in scholen van verschillende taalgemeenschappen voor complexe problemen komen te staan, zoals vakantieregelingen of stages.

Zo laten ouders met kinderen in het Nederlandstalig onderwijs hun kinderen vaak stages verrichten of kampen bijwonen in het Franstalig onderwijs en omgekeerd. Dat wordt moeilijk. Maar het is ook pedagogisch een goed idee om vakanties aan te passen en bijvoorbeeld de zomervakantie in te korten. De leercurve scoort beter bij een niet al te lange onderbreking. De herfst- en krokusvakanties kunnen dan wat langer worden.

Hebt u intussen al contact gehad met Vlaams minister Ben Weyts over dit nieuwe voornemen? Welke vragen van de VGC hebt u overgemaakt? Welke stappen bereidt u voor die Brusselaars moeten behoeden het kind van de rekening te worden als de taalgemeenschappen verschillende vakantieregelingen overwegen? De complexiteit van verschillende regelingen wordt alvast onderschat.

Collegelid Sven Gatz: Vooreerst herhaal ik dat het principe van de huidige federale situatie en samenwerking inhoudt dat de vakantieregelingen, waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn en dus zelfstandig beslissen, van elkaar kunnen afwijken. De beslissing om het schoolritme en de schooltijden te wijzigen is een decretale bevoegdheid van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. Wij kunnen als VGC met ons flankerend onderwijsbeleid geen rechtstreekse wijzigingen aanbrengen aan de vakantieregeling van de Nederlandstalige scholen in Brussel. Zoals meegedeeld in de plenaire vergadering van 21 juli 2021 nam mijn kabinet echter deel aan een overleg met de Franse Gemeenschap waarin de Brusselse specificiteit, met onder meer ouders wier kinderen in beide onderwijssystemen les volgen, duidelijk onder de aandacht werd gebracht. We hebben aangedrongen op het overleg om over die aangelegenheid dringend te praten en te onderhandelen met de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs. U hebt mij allicht in de media al horen zeggen dat wij best om intrinsiek pedagogische redenen het systeem van de Franse Gemeenschap overnemen. Dat is goed om leerachterstand zo veel mogelijk tegen te gaan.

Intussen is er ook aan Vlaamse kant enige beweging in dit dossier merkbaar. U gaf het al aan. Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts zet de deur op een kier voor een kortere zomervakantie. Hij heeft advies gevraagd aan het onderwijsveld en de sociale partners, maar ook de ouders worden erbij betrokken.

Het proces is alvast op gang gezet. Wij zullen vanuit de VGC de hervorming nauwgezet opvolgen en indien nodig het gesprek met het bevoegde kabinet aangaan. Een tijdsplan kan ik nog niet vooropzetten. Als men nog tot wijzigingen via Vlaamse decreten wil overgaan, worden best niet te lang na Nieuwjaar beslissingen genomen, liever dan tot het einde van het schooljaar te wachten. Ik vermoed dat Vlaams minister Ben Weyts dezelfde timing hanteert. Maar we houden de vinger aan de pols en verdedigen de belangen van Brusselse ouders met kinderen in beide taalgemeenschappen zo goed mogelijk.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik moedig u inderdaad aan de aandacht gefocust te houden want het is niet altijd vanzelfsprekend de impact van beslissingen voor Brussel in te schatten. Dat is zeer goed. Ik hoop dat de Brusselse kinderen geen slachtoffer worden van bijvoorbeeld communautaire overwegingen. Ik weet dat de Franstalige Gemeenschap eerst een beslissing wil nemen, maar de pedagogische overwegingen moeten primeren. Als aan Vlaamse kant het doel eveneens is om kinderen te laten excelleren, dan is dit duidelijk een goede methode om kinderen betere leerkansen te bieden. Ik hoop dat dit punt in Vlaanderen op een objectieve manier wordt bekeken.

- Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT (R.v.O., art. 60, 5, c)

De aangekondigde besparing van de middelen voor D'broej en de Brusselse jeugthuizen

De heer Jan Busselen (PVDA): Zoals we allemaal weten moet de koepel van 11 Brusselse jeugthuizen en D'broej het in 2022 met 85.000 euro minder doen. Zelf hadden ze op 35.000 euro meer inkomsten gehoopt, maar dat is een streep door hun rekening. Voor Gunther Vermeir van vzw JHOB (Jeugthuizen Ondersteuning Brussel) kwam dat nieuws als een donderslag bij heldere hemel. Intussen doet Formaat, de federatie van jeugthuizen in Vlaanderen, zijn intrede in Brussel. Dat is opmerkelijk want het gaat om eenzelfde soort ondersteuning. Ook bij D'broej moet men het met 10 % minder middelen doen vanuit het VGC-Jeugd beleid op een totaal van 1,6 miljoen euro. Dat is een opdoffer zegt coördinator Inge Loodsteen. We hadden in nieuwe projecten voorzien, maar moeten nu besparen.

De nood aan jeugdwerk in Brussel is enorm. Er is te weinig aanbod, een deel van de jeugd ontbreekt het aan perspectief en de ongelijkheid is er canyonbreed. De vraag naar middelen is groot en de armoede onaanvaardbaar. Daarbovenop heeft de Covidcrisis de jeugd bijzonder hard getroffen. Collegelid Pascal Smet wijst erop dat de totale begroting van de Brusselse jeugdorganisaties met 210.000 euro is verhoogd. Ik juich de toename van de subsidiëring aan nieuwe organisaties en aan waardevolle werkingen toe, maar de Vlaamse Regering heeft wel meer dan 2 miljoen euro voor cultuur en sport uit het Vlaams Noodfonds vrijgemaakt. Mijn vraag is of die 20.000 euro minder voor D'broej en 10.000 euro minder voor het JHOB nodig waren.

Wat is de totale begroting die alle jeugdorganisaties samen hebben gevraagd, vergeleken met het bedrag dat uiteindelijk is toegekend? Dan kunnen we de noden vanuit het veld vergelijken met wat daartegenover wordt gesteld. Waarom krijgt Formaat, een organisatie zonder expertise in Brussel, middelen voor waarschijnlijk soortgelijk werk als JHOB verricht? Hoe

heeft de procedure plaatsgevonden om die organisaties te beoordelen? Werd er een traject aan verbonden?

De heer Matthias Vanden Borre (N-VA): Ook voor mij was het ietwat een donderslag bij heldere hemel omdat we nog niet lang geleden een debat hebben gehouden over infrastructuur voor jeugd- en jongerenorganisaties in Brussel in het kader van een nieuwe projectoproep van de Vlaamse minister voor Jeugd en Brussel. Het collegelid was verheugd over die extra middelen, maar tegelijk kritisch voor de aanpak ervan en zou een brief sturen naar Vlaams minister Benjamin Dalle omdat hij de complexe Brusselse realiteit blijkbaar niet juist had ingeschat. Twee weken later moeten we via de pers echter vernemen dat de jeugdhuizen in 2022 moeten besparen. Dat is vreemd, een zeer eigenaardige manier om politieke aankondigingen te doen gelet op de timing. Na de lockdowns en verplichte sluitingen hebben de jongeren meer dan ooit nood aan fysieke ontmoetingsplaatsen. Om de lokale besturen te helpen de cultuur-, jeugd- en sportsector bij te staan, besliste de Vlaamse Regering om hen in 2020 eenmalig 87,3 miljoen euro ter beschikking te stellen. De VGC ontving 3,17 miljoen euro uit het Vlaams noodfonds.

Zo'n 700.000 euro werden al uitgegeven en 200.000 euro werden voor 2021 ingeschreven. Een kleine 2 miljoen euro staat nog geparkeerd in het Lambermontfonds. Het collegelid ging er blijkbaar van uit dat de gevolgen van de crisis ook in 2022 en 2023 nog voelbaar zullen zijn. Het College pleit nochtans voor een voorzichtige en verstandige aanpak die onder meer betekent dat over de veerkracht van onze organisaties en over hun stabiliteit blijvend wordt gewaakt.

Verschillende jeugdhuizen moeten knippen op hun werking en misschien volgen er ontslagen. Deze besparing staat haaks op de eerdere uitspraken van het collegelid om stabiliteit voor onze jeugdorganisaties tijdens en na deze crisis te garanderen. Waarom worden de middelen van het Vlaams noodfonds niet aangewend? Hoeveel middelen staan nog geparkeerd in het Lambermontfonds? Kan het collegelid meer toelichting geven over het evaluatieproces van de jeugdorganisaties? Kunnen we het rapport ontvangen? Dan kunnen we dat bijvoorbeeld in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport bespreken.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik schrok ook van het nieuws op *Bruzz* enkele dagen, geleden, maar kreeg al snel andere reacties binnen die mijn mening wat hebben bijgestuurd. Onze kinderen en onze jeugd zijn ons dierbaarste goed. Daar zijn we het allemaal over eens. We houden hier allerlei debatten over kinderopvang en onderwijs, maar het gesubsidieerde jeugdwerk speelt evenzeer een cruciale rol in de ontwikkeling en ontplooiing van onze Brusselse kinderen. Verschillende spelers op het terrein in Brussel leveren al jaren lang fantastisch werk. Ze groeiden gestaag en werden belangrijke spelers in het jeugdwerkveld. Ik begrijp volkomen dat een vermindering van middelen verre van fijn is voor D'broej en JHOB. Maar ik geef ook graag toe dat ik zeer veel positieve signalen heb opgevangen van organisaties die tot vandaag slechts peanuts ontvingen en heel gelukkig zijn met een verhoging van hun subsidies.

Ik heb zelf de voorbije jaren vastgesteld via mijn kinderen en hun netwerken of nieuwkomersorganisaties dat ze niet altijd hun gading vonden in het bestaande jeugdwerkveld. Niet alle organisaties spelen evengoed in op de noden van Brusselse ketten binnen een veranderende superdiverse samenleving. Ook stellen we vast dat jongeren steeds vaker zelf het initiatief nemen en eigen organisaties oprichten. Dat is mooi om te zien. Ik denk

aan Nakama die nu ook hun subsidies zien verhogen. Zij zijn zelf de vrucht van het bestaande jeugdwerk. Dat is lovenswaardig. Zij zijn binnen het jeugdwerk opgeleid en slaan nu zelf hun vleugels uit. Het is heel belangrijk dat nieuwe organisaties in Brussel alle kansen krijgen. Ze verdienen een verhoging van hun subsidies. Habbekrats richt zich specifiek tot kansarme kinderen en jongeren en verdient eveneens meer middelen.

Dat het jeugdwerkveld vandaag wordt hertekend, is bijzonder positief nieuws voor Brussel en voor de jongeren. Het is belangrijk dat elk kind en elke jongere een plek vindt waar hij zich verder kan ontplooiën.

Voor mij is er dringend meer diversiteit nodig binnen het werkveld. Deze subsidieronde biedt u daar kansen toe.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik treed mevrouw Els Rochette bij. Als we het over zingeving en preventie bij alle jongeren in Brussel hebben, is dit wel de laatste sector waarin we moeten besparen. Mevrouw Els Rochette heeft naar de vzw Nakama verwezen. Die Nederlandstalige jeugdorganisatie omarmt inderdaad ook andere kinderen en verricht heel belangrijk werk voor alle jongeren. We moeten het niet alleen als jeugdwerk zien, maar ook als een investering in de toekomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waar we nadien de vruchten van kunnen plukken.

Een dergelijke subsidievermindering zou niet mogen in een Gewest als het onze. Subsidies zijn noodzakelijk om de groei van onze Brusselse boom te stimuleren. Zoals mevrouw Els Rochette heeft opgemerkt, geeft een subsidieronde u de kans om er bepaalde groepen uit te pikken, maar we moeten een meer structurele aanpak uitwerken. Organisaties als JES vzw bekijken jeugd en jeugdzorg op een heel brede manier. Ze werken samen met de politie, maar doen ook aan gewoon jeugdwerk, namelijk het organiseren van toffe activiteiten voor jongeren. Die mensen werken keihard. Het is voor hen dan ook niet fijn om te horen dat de subsidies worden verminderd of dat er aan de structuren wordt gerommeld. Misschien is het allemaal niet zo negatief als het wordt voorgesteld, maar ik ben toch benieuwd naar uw antwoorden.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik heb vooral vragen over de timing. Volgens de pers zijn de organisaties totaal uit de lucht gevallen. Ik ga ervan uit dat de beslissing niet in een-twee-drie is genomen. Welke gesprekken hebt u gehad, in het bijzonder met D'Broej, dat heel erg moeilijke tijden heeft gekend en zich nu moet aanpassen? Wanneer is dat nieuws doorgegeven? Ik zie voorts dat er nieuwe spelers worden gesubsidieerd. Ik ben dus heel benieuwd naar uw antwoorden, want ik maak mij zorgen.

Collegelid Pascal Smet: Ik ben blij met uw vragen, die mij de gelegenheid geven om de foutieve, en in mijn ogen zelfs degoutante berichtgeving recht te zetten.

Meerdere mensen hebben het woord besparing in de mond genomen. Ik begrijp dat als je het artikel hebt gelezen, maar er is helemaal geen sprake van besparingen. Wel hebben we de subsidie van 3 verenigingen verminderd nadat we kritische rapporten over hen hadden ontvangen, zowel intern van de Administratie als extern door een beoordelingscommissie vanuit het jeugdveld zelf.

De VGC kent 211.500 euro extra subsidies toe per jaar. Je kan dus bezwaarlijk van een besparing spreken. In het verleden kende de VGC 3,85 miljoen euro subsidies per jaar toe. Structureel komt daar nu 211.500 euro bij. We zitten ondertussen boven de 4 miljoen euro per jaar. Er is dus geen besparing. Integendeel, we hebben nog meer geld voor die subsidies vrijgemaakt.

Wat we ook hebben beslist, is om het jeugdwerk na al die jaren in zijn globaliteit te bekijken en alle subsidies gelijk te doen starten, in één ronde. We laten alle overeenkomsten aflopen op hetzelfde ogenblik, namelijk 31 december 2021, zodat we nieuwe overeenkomsten kunnen sluiten voor de periode 2022-2025. Op die manier zijn alle jeugdorganisaties tot 2025 zeker van het geld dat ze zullen krijgen en hoeven ze niet elk jaar meer een nieuwe subsidieaanvraag in te dienen.

We hebben samen met het werkveld een methode uitgewerkt, beoordelingscriteria opgesteld en het profiel van de jury vastgesteld. Alle organisaties dienden op 31 maart 2021 hun meerjarenplan in te dienen. Twintig organisaties hebben dat gedaan. We kunnen daar in de bevoegde commissie meer in detail op ingaan. De meerjarenplannen werden beoordeeld door de Administratie en een externe jury, die bestond uit experts inzake jeugdbeleid, stedelijkheid, diversiteit en inclusie, een vertegenwoordiger van de VGC-Jeugdraad en een Brusselse onafhankelijke jongere. Daarnaast werd er een indrukkenverslag per organisatie opgesteld door studenten van de Erasmushogeschool en Odisee. Tot slot heeft er tussen elke jeugdorganisatie en de adviescommissie een gesprek plaatsgevonden.

De meerjarenplannen werden beoordeeld op 5 criteria die door de sector zelf werden gekozen: impact, diversiteit, participatie, aansluiting bij het strategisch meerjarenplan van de VGC en zakelijk beleid. Daar is telkens een onderbouwd en genuanceerd advies over opgesteld. Ik zal u die adviezen bezorgen. Er is niets geheims aan die informatie.

Twintig organisaties hebben een aanvraag ingediend. Het budget voor 2021 bedroeg in totaal 3,82 miljoen euro. De subsidieaanvragen van alle organisaties samen waren goed voor 6,35 miljoen euro. De organisaties vragen bij elke subsidieronde zo veel mogelijk geld omdat ze ervan uitgaan dat ze toch niet het volledige bedrag zullen krijgen.

Ik herhaal nogmaals dat we op jaarbasis 211.450 euro extra subsidies geven. We hebben die subsidies aan een aantal principes gekoppeld. Het minimale subsidiebedrag op basis waarvan de convenanten worden gesloten, bedraagt 40.000 euro. Organisaties met een goede beoordeling krijgen een verhoging van het subsidiebedrag in absolute cijfers. Dat kan gaan van 70 tot 10.000 euro. Bij organisaties met een matig of zwak advies wordt het subsidiebedrag met 6 % verlaagd om ze een signaal te geven. Organisaties met een gemiddelde score krijgen een verhoging van 3 %. Organisaties waarmee we voor het eerst een convenant sluiten, krijgen 40.000 of 50.000 euro, afhankelijk van het feit of ze al dan niet deel aangesloten zijn bij een Vlaamse koepelwerking.

We hebben dus een hele procedure met de sector uitgewerkt. We hebben een globale beslissing genomen en daarbij niet alleen rekening gehouden met bestaande organisaties, maar ook met nieuwe organisaties. Als de VGC kort op de bal wil spelen, moe ze niet alleen subsidies toekennen op basis van traditie, maar ook op basis van verdienste. Er bestaat geen goddelijk recht op subsidies. De organisaties moeten een dossier indienen. Ik heb destijds D'Broej opgericht. Ik heb dus affiniteiten met die organisatie en de rest van de

jeugdhuissector, maar als drie organisaties, Jeugdhuizen Ondersteuning Brussel, D'Broej en Neerhof, een kritisch advies krijgen, moet ik als beleidsmaker mijn verantwoordelijkheid nemen. Wij volgen de procedure die door iedereen samen werd vastgesteld. Als die procedure leidt tot een kritische beoordeling, dan moet ik mijn verantwoordelijkheid nemen, want anders zou u mij de vraag stellen waarom ik de interne en externe adviezen niet heb opgevolgd. De politiek mag niet overrulen omdat die affiniteiten met die organisaties heeft. Met andere woorden: wij besparen niet op die organisaties, maar verminderen hun subsidies omdat ze een kritisch rapport hebben gekregen. Dat is een fundamenteel verschil.

Ik zal daar nu nog eens organisatie per organisatie op ingaan, want ook daar worden verhalen verteld die niet kloppen. D'Broej kreeg 1,61 miljoen euro in 2021 en krijgt 1,45 miljoen euro in 2022. Dat is nog altijd veel geld, ook al is het 161.000 euro minder, of 10 %. Bovendien wordt 4 % gerecupereerd omdat dat geld rechtstreeks aan Fanfakids wordt gegeven. D'Broej heeft Fanfakids afgestoten. Het is dus normaal dat ze het geld voor Fanfakids niet meer krijgt. D'Broej levert dus eigenlijk maar 6 % in, en niet 10 %. Jeugdhuizen Ondersteuning Brussel kreeg 330.000 euro en krijgt nu 310.000 euro. Het gaat dus over 20.000 euro, dat is 6 %. Waarom spreken zij over 85.000 euro? Omdat ze ook nog een projectsubsidie van 65.000 euro hadden, die we volgens onze reglementering 2 jaar kunnen geven maar die dan afloopt. Het is intellectueel bijzonder oneerlijk om die twee op te tellen. Hier gaat het om een convenant, een structurele ondersteuning van 4 jaar. Daar nemen we 6 % weg, 20.000 euro op 330.000 euro, omdat ze een kritisch rapport hebben gekregen. Daarnaast valt er 65.000 euro weg doordat er een project afloopt, maar ze kunnen altijd een nieuw project indienen en daarvoor geld vragen. Voor alle duidelijkheid: als beleidsverantwoordelijke moet ik wel onze reglementering volgen.

De cijfers zijn dus totaal anders dan men laat uitschijnen. Ik ben daardoor gedegouteerd. Als ik lees dat ik 'het mes zet' in de jeugdhuizen en de ondersteuning daarvan, dan zou dat betekenen dat ik zwaar zou snoeien, ik heb de definitie opgezocht. Maar ik snoei niet, ik bespaar niet. Ik geef alleen een alarmsignaal: er is een kritisch rapport, er zijn issues rond de werking, doe daar iets aan. Dat signaal vertalen we in een subsidievermindering.

Ik begrijp niet dat ze uit de lucht zouden komen vallen. Voor de zomer is er door mijn kabinet en door de administratie gesproken dat dat stond te gebeuren, op basis van de adviezen. Er zijn daarna gesprekken over convenanten geweest en zijn de convenanten afgesloten.

Er is nog één vraag die ik niet beantwoord heb, over Formaat. Formaat zal zich in Brussel uitsluitend richten op de ondersteuning van open-jeugdwerkinitiatieven. De organisatie heeft bovendien een heel goede reputatie in Vlaanderen en heeft heel wat expertise opgebouwd in Gent en Antwerpen, en die kunnen we in Brussel perfect gebruiken.

Voor de klassieke ondersteuning van de jeugdhuizen blijft JHOB onze prioritaire partner. Maar voor de ondersteuning van het andere open jeugdwerk is er Formaat.

Samengevat nog het volgende – en ik begrijp het misverstand als je het artikel gelezen hebt: er wordt niet bespaard. Voor drie organisaties is er een subsidievermindering vanwege een intern en extern kritisch rapport. Als beleidsverantwoordelijke moet ik daar gevolg aan geven, want anders zou ik ongehoord bestuurlijk gedrag vertonen. We verhogen de middelen, we geven aan heel wat nieuwe organisaties kansen. Ik zal de tabel bezorgen met de nieuwe organisaties die we met heel wat middelen ondersteunen. We laten de kansarme jongeren niet

in de steek. Integendeel, want we erkennen ook bottom-up initiatieven, die op het terrein zijn ontstaan, zoals Habbekrats en Kanama; die krijgen nu een structurele ondersteuning.

Ik begrijp dat er een misverstand ontstaan is door een foutief artikel, maar ik hoop dat u nu de ware toedracht van het verhaal begrepen hebt.

De heer Jan Busselen (PVDA): Misschien was de titel van *Bruzz* straffer dan de realiteit, maar ik heb toch wel enkele opmerkingen. De jeugdorganisaties vragen in totaal 6,3 miljoen euro aan om hun plannen te verwezenlijken. Die vertrekken daarbij van een inhoudelijke nood, ze vinden geen noden uit. Brussel is een jonge stad, en dan is zelfs 6 miljoen euro nog niet genoeg voor de noden van 100.000 jongeren.

Collegelid Pascal Smet: Kunt u me aangeven waar we dat geld moeten gaan halen?

De heer Jan Busselen (PVDA): Dat is natuurlijk het kader dat u aanvaardt.

Collegelid Pascal Smet: U zegt: verhoog het budget structureel. Maar waar moeten we dat gaan halen? Welke andere initiatieven moet ik dan schrappen?

De heer Jan Busselen (PVDA): Dat is nu eenmaal het verschil tussen ons: ik wil vechten voor een juist kader en u aanvaardt een te nauw kader, u voert een soort neoliberale politiek. De realiteit is dat er meer middelen nodig zijn.

Over de besparingen haalt u ook 2 zaken door elkaar. Er zijn meer middelen, er is een verhoging, maar voor drie organisaties is er wel een besparing.

Collegelid Pascal Smet: Neen, er is geen besparing, er is een subsidievermindering vanwege een kritisch rapport. Dat moet u goed begrijpen...

De voorzitter: De heer Busselen mag reageren, maar er mag geen nieuw debat gevoerd worden.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het debat gaat juist over de woordkeuze, ik mag niet zeggen 'besparen', maar moet zeggen 'verminderen'. De hele terminologie van het collegelid komt uit het woordenboek van de ondernemers: innovatie, winnaars en verliezers...

Collegelid Pascal Smet: Ik heb de woorden 'winnaars en verliezers' nooit gebruikt.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is positief dat er meer diversiteit komt en dat er een structurele ondersteuning komt voor organisaties als Habbekrats, FIX, Kanama... Dat is goed. Maar D'Broej neemt wel een speciale plaats in in het jeugdlandschap. Ze zijn goed ingebed, ze bieden een *safe space* voor de jongeren in de armste wijken. Ze zijn misschien niet de grootste vernieuwers maar ze moeten wel diepte en nuance aanbrengen wanneer de toestand ontploft in die wijken. Een vermindering van 6 % is 6 % te veel. Zo is er geen stabiliteit voor die organisaties.

Ik herhaal dat 4 miljoen euro voor die organisaties te weinig is. Die 200.000 euro meer is een ministap in de goede richting.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik stel vast er een aantal haren in de boter zit, zowel in de verhouding met een niet nader genoemd nieuwsmedium en hun berichtgeving als met een aantal organisaties uit de jeugdsector. Laten we dat verder uitklaren in de commissie Cultuur. Dat debat lijkt me zeker de moeite waard. Ik hoop dat we de beloofde documenten, de evaluatie en de aanvragen snel kunnen ontvangen. Laten we die goed bekijken en misschien eens een plaatsbezoek doen. Het lijkt me alleszins een interessant thema.

Collegelid Smet is niet ingegaan op de Vlaamse projectoproep rond infrastructuur en op het Lambermontfonds. Daar zitten heel wat middelen geparkeerd. Het collegelid heeft gezegd dat hij wacht op nieuwe opportuniteiten om die aan te wenden, maar het is niet duidelijk of hij dat nog zal doen in de komende jaren.

Er is 6 miljoen euro aangevraagd en een deel daarvan is toegekend. Maar ik wil u herinneren aan een uitspraak in het kader van een debat rond jeugdwerking. U zei toen: *“Geef me een nood en ik zal ze lenigen. Als er een organisatie geld vraagt, zal ik ze tegemoetkomen.”* Hopelijk kunnen we meer doen voor onze Brusselse jeugd.

Mevrouw Els Rochette (Vooruit): Dank aan het collegelid voor de duidelijkheid en transparantie, vandaag en doorheen het hele proces. Maar ook voor de participatie met de sector, want die is superbelangrijk: zij hebben de hele procedure en de criteria mee bepaald. Een onafhankelijke commissie heeft een advies gegeven en dat is gevolgd. Dat is zeker lovenswaardig.

Ook bedankt dat de minimale ondersteuning 40.000 euro is, want met minder kun je geen werking uitbouwen. Tot vandaag zijn er heel wat organisaties die het met minder moeten doen. Dat minimum van 40.000 euro steun ik dus volledig. Ook dankzij de structurele ondersteuning gedurende vier jaar kun je als organisatie iets uitbouwen en groeien op de lange termijn.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Het collegelid moet het doen met de middelen die hij heeft. Als je richtlijnen krijgt vanuit een objectieve commissie, moet je die volgen. Het is jammer dat er niet meer geld is, maar ik vermoed dat het collegelid ook liever over meer geld zou willen beschikken om aan iedereen tegemoet te komen. We hebben alleen maar wat er in de portefeuille zit.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Er is een globale stijging van de middelen, en daar ben ik heel blij mee. Maar alle semantiek over verminderen en vermeerderen ten spijt, en ondanks alle retoriek over het goddelijk recht op subsidies, zijn er wel twee organisaties die zullen moeten besparen. En 161.000 euro is niet niks. Dat is misschien maar 6 % procent maar ik ben nog altijd verrast over dat negatieve advies. Nochtans erkennen veel mensen dat D’Broej een heel waardevolle werking heeft. Maar toch komen ze er met de nieuwe criteria heel slecht uit de evaluatie. Ik ben dus heel benieuwd hoe die nieuwe tools zullen geëvalueerd worden.

Ik ben de laatste om niet toe te juichen dat het beleid convenanten maakt met bottom-up initiatieven. Maar die worden op het terrein altijd zeer goed ondersteund door organisaties zoals D’Broej, die in alle negentien gemeenten een waardevolle werking hebben. Het lijkt me inderdaad goed om daar in de commissie verder op in te gaan.

Ik heb nog een extra vraag, namelijk of er al overleg geweest is met die organisaties buiten de media om?

Collegelid Pascal Smet: Uiteraard is er een communicatie geweest, want zij blijven partners van ons. Sommigen zijn ook niet zo gelukkig over de berichtgeving. Er is een permanente dialoog, ze blijven gewaardeerde partners. Maar, mevrouw Stoops, in de politiek zitten betekent ook verantwoordelijkheid opnemen. Als ik een negatief advies krijg en ik zou dat niet volgen vanwege mijn affiniteit met die organisaties, dan is er een politiek probleem. Dan doe ik aan vriendjespolitiek, en dat wil ik niet. Ik moet die zaken objectief bekijken. Als we met de hele sector een procedure en een methode afspreken en er komt een kritisch rapport, dan ben ik verplicht om een signaal te geven. Anders doe ik mijn werk niet. Ik ben verkozen om mijn werk te doen. Vind ik dat plezierig? Neen, ik zou ook liever de goede fee zijn die geld uitdeelt.

Uiteraard zou ik ook liever méér geld hebben. In een moeilijke budgettaire context verhogen we de middelen. Ik ben het eens met collega Busselen dat we meer geld moeten hebben en dat we dat bij de bedrijven moeten gaan halen. Ik heb echter nooit de woorden ‘winnaars’ en ‘verliezers’ gebruikt. Het is niet omdat dat in de pers geschreven staat dat ik dat ook gebruikt heb. Hebt u die woorden vandaag gehoord?

De heer Jan Busselen (PVDA): Het komt uit een quote in het artikel.

Collegelid Pascal Smet: Ik heb die woorden niet gebruikt.
Er is ook geen haar in de boter: we blijven verder werken met die organisaties.

We kunnen de middelen uit een ander noodfonds niet gebruiken, want dat zijn eenmalige middelen. Het gaat hier om een structurele ondersteuning voor 4 jaar. De eenmalige middelen uit het noodfonds hebben we ook besteed aan culturele initiatieven, zoals het atelierplan, waar de noden ook groot zijn.

De uitspraak over “*geef me een nood*” ging over infrastructuur. Hier gaat het over werkingsmiddelen.

Er wordt dus niet bespaard. Omwille van een kritisch rapport voor 3 organisaties werden de subsidies verminderd. Als verantwoordelijke had ik hierin geen andere keuze. Ik hoop dat ze hun werking aanpassen, zodat er in de toekomst weer middelen kunnen bijkomen. Ze kunnen nog altijd projectsubsidieaanvragen indienen. Als die goed beoordeeld worden, zullen ze extra middelen krijgen. Hier is niet het mes ingezet. Het gaat hier om iets totaal anders. Maar om te begrijpen, moet men natuurlijk ook willen begrijpen.

De heer Jan Busselen (PVDA): De evaluatie van een externe commissie is gezond. Een beslissing over middelen mag niet afhangen van het collegelid alleen. Ik kan mij echter niet inbeelden dat D'Broej geen coherent, relevant verhaal zou vertellen met impact voor de Brusselse jeugd. Ik zou het rapport dus graag kunnen inkijken. Kon er dan geen begeleidingstraject afgelegd worden, zodat er niet plots van de ene dag op de andere vastgesteld moet worden dat ze het plots met 100.000 euro minder moeten doen? Ik hoop dat er toch nog een manier is om zaken recht te trekken en hen de kans te geven om innovatiever te zijn of een relevanter verhaal te vertellen. Alle collega's hebben hier vandaag benadrukt dat D'Broej toch staat voor tientallen jaren ervaring en expertise in de wijken die het nodig

hebben. Dat moet toch ook gewaardeerd worden.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik zal wachten op de documenten die het collegelid beloofde te bezorgen. Hopelijk kunnen we daarna dit debat dan nog verderzetten.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 12.34 uur gesloten.*

- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

Commissie voor het Reglement van 29 september 2021

- Verslag uitgebracht door de heer Mathias Vanden Borre betreffende het voorstel tot wijziging van artikelen 29, 60, 61 en 62 en invoering van artikel 60*bis* van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 3 (2021-2022) – Nr. 3

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden een schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets en de heer Dominiek Lootens-Stael.

TREFWOORDENREGISTER**Actualiteitsdebat**

- Zie** - invoering van de Koalatoets
- de aangekondigde besparing van de middelen voor D'broej en de Brusselse jeugthuizen

Actualiteitsvraag

- Zie** - mogelijke aanpassing van de schoolvakanties

De aangekondigde besparing van de middelen voor D'broej en de Brusselse jeugthuizen, blz. 34**Invoering van de Koalatoets, blz. 29****Lokale dienstencentra, blz. 26****Mogelijke aanpassing van de schoolvakanties, blz. 33****Onderwijsbesparing van de Vlaamse Regering, blz. 4****Personeel van de kinderdagverblijven, blz. 19****Proefproject die de relatie tussen jongeren en politie moet verbeteren, blz. 7****Tekort aan Nederlandstalige huisartsen in Brussel, blz. 14****Uitrol van het geïntegreerd breed onthaal (GBO) door de VGC, blz. 23****Vragen**

- Zie** - uitrol van het geïntegreerd breed onthaal (GBO) door de VGC
- lokale dienstencentra

Vragen om uitleg

- Zie** - onderwijsbesparing van de Vlaamse Regering
- proefproject die de relatie tussen jongeren en politie moet verbeteren
- tekort aan Nederlandstalige huisartsen in Brussel
- personeel van de kinderdagverblijven